BOSNA I HERCEGOVINA
Institucija ombudsmena/ombudsmana
za ljudska prava
Bosne i Hercegovine

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институција омбудсмена/омбудсмана
за људска права
Босне и Херцеговине

Специјални извјештај

о националној и полној структури запослених у полицијско-безбједносним агенцијама у Босни и Херцеговини

Бања Лука, април 2018. године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институција омбудсмена/омбудсмана
за људска права
Босне и Херцеговине

BOSNA I HERCEGOVINA
Institucija ombudsmena/ombudsmana
za ljudska prava
Bosne i Hercegovine

СПЕЦИЈАЛНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НАЦИОНАЛНОЈ И ПОЛНОЈ СТРУКТУРИ ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНИМ АГЕНЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Бања Лука, април 2018. године

Сједиште Институције Бања Лука, Академика Јована Сурутке 13, 78000 Бања Лука, БиХ, Тел./Факс: +387 51 303 992; e-mail: bl.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba
Подручна канцеларија Сарајево, Грбавичка 4, 71000 Сарајево, БиХ, Тел.: +387 33 666 006 Факс: +387 33 666 007; e-mail: ombudsmen@ombudsmen.gov.ba
Подручни канцеларија Мостар, Кнеза Вишеслава бб, 88000 Мостар, БиХ, Тел./Факс: +387 36 334 248; e-mail: mo.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba
Подручни канцеларија Брчко дистрикт, Трг младих 8/1, 76000 Брчко, БиХ, Тел./Факс: +387 49 217 347; e-mail: br.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba
Теренска канцеларија Ливно, Габријела Јуркића бб, 80100 Ливно, БиХ, Тел.:+387 34 201 911, Факс:+387 34 203 237; e-mail: li.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba

САДРЖАЈ

УВОД **5**
1. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА **6**
1.1. Законодавни оквир 6
1.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА 8
1.2.1. Министарство сигурности Босне и Херцеговине 8
1.2.2. Дирекција за координацију полицијских тијела 8
1.2.3. Гранична полиција Босне и Херцеговине 10
1.2.4. Агенција за форензичка испитивања и вјештачења 12
1.2.5. Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова 13
1.2.6. Агенција за полицијску подршку 15
1.2.7. Државна агенција за истраге и заштиту 16
1.2.8. Служба за послове са странцима 18
1.3. Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине 19
1.4. Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност 21
1.5. Обавјештајно-безбједносна агенција Босне и Херцеговине 22
2. ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ **23**
2.1. Законодавни оквир 23
2.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА 25
2.2.1. Министарство унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине 25
2.2.2. Федерална управа полиције 27
2.3. Судска полиција Федерације Босне и Херцеговине 28
3. РЕПУБЛИКА СРПСКА **29**
3.1. Законодавни оквир 29
3.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА 30
3.2.1. Министарство унутрашњих послова Републике Српске 30
3.3. Судска полиција Републике Српске 32
4. КАНТОНИ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ **34**
4.1. Законодавни оквир 34
4.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА ... 39
4.2.1. Министарство унутрашњих послова Унско-санског кантона 39
4.2.2. Министарство унутрашњих послова Посавског кантона 41
4.2.3. Министарство унутрашњих послова Тузланског кантона 42
4.2.4. Министарство унутрашњих послова Зеничко-добојског кантона 43
4.2.5. Министарство унутрашњих послова Босанско-подрињског кантона 44
4.2.6. Министарство унутрашњих послова Средњобосанског кантона 45
4.2.7. Министарство унутрашњих послова Херцеговачко-неретванског кантона 46
4.2.8. Министарство унутрашњих послова Западнохерцеговачког кантона 47
4.2.9. Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево 48

4.2.10. Министарство унутрашњих послова Кантона 10 50
5. БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ 51
5.1. Законодавни оквир 51
5.2. БЕЗБЈЕДНОСНО-ПОЛИЦИЈСКЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА 52
5.2.1. Полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине 52
5.3. Судска полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине 53
6. ПРОЦЕНТУАЛНО ИСКАЗАНА НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНИМ АГЕНЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ, према стању на дан 30. 9. 2017. године 55
7. НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА НА ТЕРИТОРИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ 57
8. ПОЛНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНИМ АГЕНЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ 60
9. ЖАЛБЕ ЗАПРИМЉЕНЕ У ИНСТИТУЦИЈИ ОМБУДСМАНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЈУ ПО НАЦИОНАЛНОЈ ОСНОВИ У ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНИМ АГЕНЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ 62
10. НАЛАЗ И МИШЉЕЊЕ ОМБУДСМАНА ЗА ЉУДСКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ 65
ЛИТЕРАТУРА 70

УВОД

Према члану 1 Закона о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине[1], институција Омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине је независна институција, успостављена с циљем промовисања добре управе и владавине права и слобода физичких и правних особа, како је гарантовано Уставом Босне и Херцеговине и међународним споразумима који се налазе у додатку Устава. Институција омбудсмана надгледа активности институција Босне и Херцеговине, њених ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Институција поступа у оквиру устава, закона, других прописа и општих аката, као и ратификованих међународних уговора и општеприхваћених правила и стандарда међународног права.

Омбудсмани Босне и Херцеговине, у периоду од 2013. године до дана израде овог Извјештаја, поступали су по жалбама[2] у којима су жалиоци указивали на дискриминацију на националној основи у полицијско-безбједносним агенцијама у Босни и Херцеговини приликом процедуре запошљавања и остваривања права из и по основу радног односа.

С циљем сагледавања стања, односно националне структуре запослених у полицијско-безбједносним агенцијама у Босни и Херцеговини, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине примијенили су методологију која је базирана на анализи релевантних одредаба Устава Босне Херцеговине, Устава Федерације Босне и Херцеговине и устава кантона, Устава Републике Српске и Статута Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Узимајући у обзир чињеницу да су у полицијско-безбједносним агенцијама на свим власти у Босни и Херцеговине запослени полицијски службеници, државни службеници и намјештеници, то су омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине извршили анализу релевантних одредаба важећих закона на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини којима је уређено питање радноправних односа свих категорија запослених у овим агенцијама.

У сврху израде овог извјештаја, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине су, због мањка финансијских и људских ресурса, провели истраживање ограниченог карактера, које се састојало у достављању акта – упита надлежним органима са захтјевом за доставу података о структури запослених, са стањем на дан 30. септембар 2017. године. Том приликом тражена је достава сљедећих података: структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста; национална структура руководних радника и полна структура запослених. Допис је достављен сљедећим органима: Министарству безбједности Босне и Херцеговине, Државној агенцији за истраге и заштиту, Граничној полицији Босне и Херцеговине, Служби за послове са странцима, Дирекцији за координацију полицијских органа Босне и Херцеговине, Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова, Агенцији за полицијску подршку, Агенцији за форензичка испитивања и вјештачења, Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података, Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност, Обавјештајно-

[1] Закон о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ“, бр. 19/02, 35/04 и 32/06.
[2] Ж-БЛ-06-66/13, Ж-БЛ-06-67/13, Ж-СА-06-187/14,Ж-СА-06-318/14, Ж-БЛ-06-192/14,Ж-БЛ-05-83/15,Ж-БЛ-05-84/15, Ж-СА-06-1150/16, Ж-БЛ-06-216/17, Ж-СА-06-841/17, Ж-СА-06-842/17 и Ж-СА-06-1297/17.

безбједносној/сигурносној агенцији Босне и Херцеговине, Судској полицији Суда Босне и Херцеговине, Министарству унутрашњих послова Републике Српске, Судској полицији Републике Српске, Министарству унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине, Федералној управи полиције, кантоналним министарствима унутрашњих послова, Судској полицији Федерације Босне и Херцеговине, Полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Судској полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, Федералном заводу за статистику и Републичком заводу за статистику Републике Српске.

1. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

1.1. Законодавни оквир

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине приликом израде овог извјештаја извршили су анализу законодавства којим се утврђује радноправни статус запослених у полицијско-безбједносним агенцијама на нивоу Босне и Херцеговине. Битно је напоменути да постоје три категорије запосленика у овим агенцијама, и то: полицијски службеници, државни службеници и намјештеници.

Устав Босне и Херцеговине, у Преамбули, прописује да су:

„…Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи (заједно са осталима)...”.

Члан II став 4 Устава Босне и Херцеговине прописује:

„Уживање права и слобода, предвиђених у овом члану или у међународним споразумима наведеним у Анексу I овог устава, осигурано је свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације по било којем основу као што је пол, раса, боја, језик, вјера, политичко и друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност са националном мањином, имовина, рођење или други статус”.

Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине регулишу се полицијска овлашћења и радноправни статус (радни односи, укључујући: дужности и права, запошљавање, образовање и усавршавање, распоређивање, чинове, процјену рада и унапређивање, накнаде, радне услове, дисциплинску одговорност, одговорност за штету, те престанак радног односа) полицијских службеника[3] Босне и Херцеговине. Овај закон примјењује се на полицијске службенике запослене у Државној агенцији за истраге и заштиту (СИПА), Граничној полицији Босне и Херцеговине и Дирекцији за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дирекција).

[3] Полицијски службеници су они припадници полицијских органа из става 1 овог члана који примјењују полицијска овлашћења прописана овим законом и поступају као овлашћена службена лица према законима о кривичном поступку у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: ЗКП).

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине прописује да:

„Структура полицијских службеника у полицијским органима уопште одражава националну структуру становништва БиХ према попису становништва из 1991. године."

Радноправни статус државних службеника уређен је Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.[4]

Члан 2 Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине прописује:

„1. Запошљавање и унапређење професионалне каријере државног службеника се темељи на јавној конкуренцији и професионалној способности.
2. Структура државних службеника у државној служби оквирно одражава националну структуру становништва Босне и Херцеговине према посљедњем попису становништва.
3. Национална припадност државног службеника темељи се на добровољном изјашњавању у складу са овим законом."

Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине[5] уређује радноправни статус запосленика, начин и поступак пријема у радни однос, закључивање уговора о раду између запосленика и послодавца, радно вријеме, плате и накнаде, одморе и одсуства, заштиту права из радног односа, закључивање и примјену колективног уговора, рјешавање спорова између запосленика и послодавца, учешће запосленика и синдиката у заштити права запосленика, престанак радног односа, надзор над примјеном закона, и друга права и обавезе које настају на основу радноправног статуса запосленика. Овим законом регулише се радни однос: запосленика у институцијама Босне и Херцеговине и њеним органима који нису државни службеници; запосленика у институцијама Босне и Херцеговине који су изричито изузети из Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ", бр. 19/02 и 35/03); запосленика који су запослени у јавним предузећима Босне и Херцеговине, правним субјектима које оснивају институције Босне и Херцеговине, удружењима и фондацијама Босне и Херцеговине, међуентитетским корпорацијама и другим институцијама за обављање додатних надлежности у Босни и Херцеговини, ако другим законом није другачије одређено.

Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине не предвиђа посебну одредбу о националној заступљености запосленика. Међутим, члан 6 Закона прописује *„забрану дискриминације због расе, боје коже, пола, језика, вјере, политичког или другог мишљења или опредјељења, националног или социјалног поријекла, сексуалне оријентације, имовинског стања, рођења или какве друге околности, чланства или нечланства у политичкој странци, физичких потешкоћа или на основу којег другог разлога супротног основним људским правима и слободама утврђеним Уставом Босне и Херцеговине и законом."*

[4] Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17.
[5] Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17.

1.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА

1.2.1. Министарство сигурности Босне и Херцеговине

Надлежности и функционисање Министарства сигурности Босне и Херцеговине предвиђено је законским прописима на нивоу Босне и Херцеговине, односно Законом о Вијећу министара Босне и Херцеговине[6], те Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине[7].
Наиме, према одредби члана 14 Закона о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине из 2003. године, предвиђено је осам таксативно побројаних надлежности Министарства безбједности Босне и Херцеговине, односно, према овом законском тексту, ово Министарство је надлежно за: заштиту међународних граница, унутрашњих граничних прелаза и регулисање промета на граничним прелазима Босне и Херцеговине; спречавање и откривање учинилаца кривичних дјела тероризма, трговине дрогом, кривотворења домаће и стране валуте и трговине људима, као и других кривичних дјела са међународним или међуентитетским елементом; међународну сарадњу у свим областима из надлежности Министарства; заштиту лица и објеката; прикупљање и коришћење података од значаја за безбједност Босне и Херцеговине; организацију и усаглашавање активности ентитетских министарстава унутрашњих послова и Полиције Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у остваривању безбједносних задатака у интересу Босне и Херцеговине; провођење међународних обавеза и сарадњу у провођењу цивилне заштите, координацију дјеловања ентитетских служби цивилне заштите у Босни и Херцеговини и усклађивање њихових планова за случај природне или друге несреће које захватају територију Босне и Херцеговине, као и доношење програма и планова заштите и спасавања и провођење политике усељавања и азила Босне и Херцеговине, с тим да Министарство уређује процедуре везане за кретање и боравак странаца у Босни и Херцеговини.

У саставу овог министарства као управне организације су: Дирекција за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине, Гранична полиција Босне и Херцеговине, Државна агенција за истраге и заштиту, Агенција за форензичка испитивања и вјештачења, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова, Агенција за полицијску подршку и Служба за послове са странцима, чија се права, дужности и оперативна самосталност уређују посебним законима.

1.2.2. Дирекција за координацију полицијских тијела

Законом о дирекцији за координацију полицијских органа и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине[8] успостављене су: Дирекција за координацију полицијских органа у Босни и Херцеговини, Агенција за форензичка испитивања и

[6] Закон о Вијећу министара Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08.
[7] Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ“, бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 и 103/09.
[8] Закон о дирекцији за координацију полицијских органа и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 26/08.

вјештачења, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова и Агенција за полицијску подршку.

Послови из надлежности Дирекције су: комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела Босне и Херцеговине; комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела Босне и Херцеговине с одговарајућим органима у Босни и Херцеговини у вези с питањима полицијских послова међународног карактера или од међународног значаја, или у вези с питањима која су у надлежности Суда Босне и Херцеговине; комуникација и сарадња с одговарајућим страним и међународним органима у вези с питањима полицијских послова од међународног значаја или заједничког интереса; комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела Босне и Херцеговине те одговарајућих органа у Босни и Херцеговини с одговарајућим страним и међународним органима; примјена најбољих европских и других међународних пракси које се односе на полицијска питања у Босни и Херцеговини; стандардизација рада у вези с полицијским питањима у Босни и Херцеговини; дневно обједињавање сигурносних информација од значаја за Босну и Херцеговину, као и од значаја за обављање послова из надлежности полицијских тијела Босне и Херцеговине, стална сарадња с релевантним полицијским и другим тијелима и предузимање потребних мјера с циљем координације оперативних послова полицијских тијела Босне и Херцеговине, те дневно праћење стања сигурности и обавјештавање надлежних полицијских и других тијела Босне и Херцеговине; организовање и провођење физичке и техничке заштите лица и објеката органа БиХ и дипломатско-конзуларних органа који се посебно штите у складу с одговарајућим законима, међународним обавезама и другим прописима које доноси Вијеће министара Босне и Херцеговине; прикупљање, праћење, анализирање и коришћење података од значаја за сигурност Босне и Херцеговине; провођење међународних уговора о полицијској сарадњи из надлежности Дирекције; остали послови прописани законима и другим прописима.

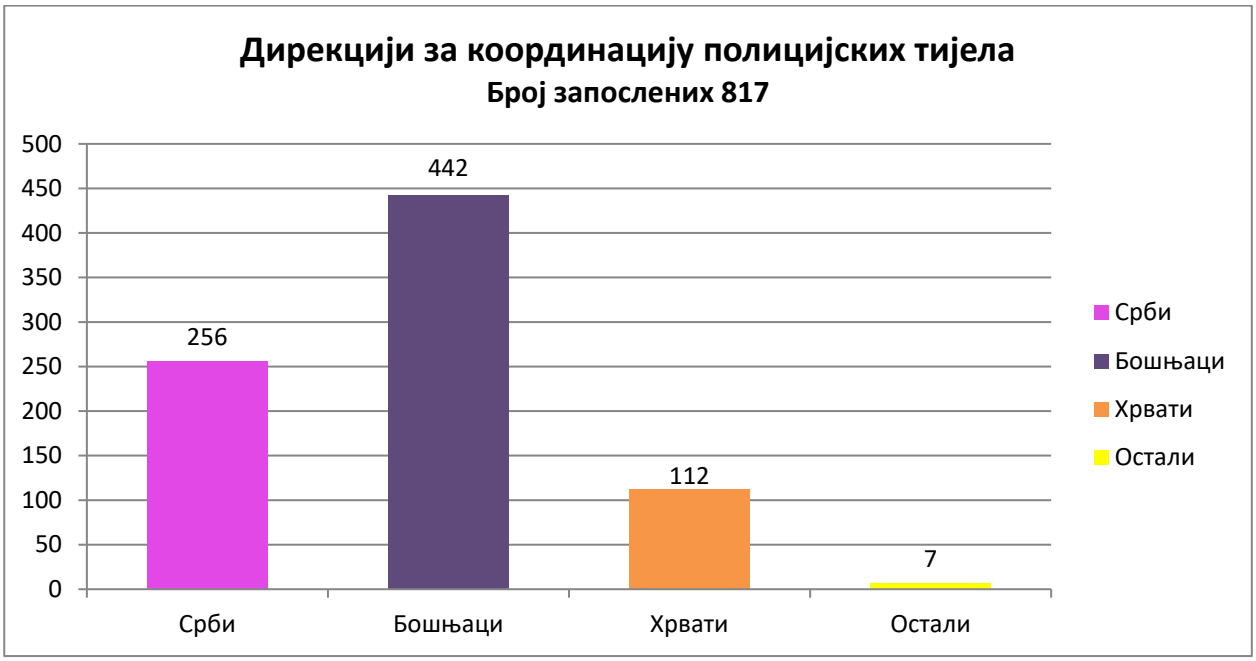
Према подацима које је доставила Дирекција за координацију полицијских тијела Министарства сигурности Босне и Херцеговине актом број 20-07-34-1-1917-3/17 од 5. 12. 2017. године, у Дирекцији је, на дан 30. 9. 2017. године, било укупно 817 запослених.

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	1.135	79	59	1.268
Попуњено	721	45	45	811
Са ВСС није попуњено	–	24	–	24

+ 6 приправника са ВСС, један државни службеник и један намјештеник на неплаћеном одсуству.

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
5	1	2	2	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 721 мушкарац и 96 жена.

1.2.3. Гранична полиција Босне и Херцеговине

Законом о граничној полицији Босне и Херцеговине[9], Гранична полиција Босне и Херцеговине дефинисана је као управна организација у оквиру Министарства сигурности Босне и Херцеговине, са оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова у вези са надзором и контролом преласка границе Босне и Херцеговине и других послова прописаних законом.

Закон о граничној полицији Босне и Херцеговине, у члану 6, прописује:

"Структура полицијских службеника, државних службеника, запосленика и осталих запосленика у ГПБиХ уопштено одражава националну структуру становништва БиХ према попису становништва из 1991. године, у складу са сљедећим критеријумима:

1. Структура главне канцеларије одражава националну структуру становништва БиХ као цјелине.
2. Структура теренских канцеларија и јединица одражава националну структуру становништва унутар њихових подручја одговорности.

[9] Закон о граничној полицији Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 50/04, 27/07 и 59/09.

3. Заступљеност сваког од конститутивних народа БиХ на свим нивоима не може бити ни у ком случају већа од 2/3, ни мања од 1/10 од укупног броја особља ГПБиХ. Ова одредба не односи се на заступљеност осталих који, у свим случајевима, имају право на заступљеност према попису становништва из 1991. године и горе наведеним критеријумима.

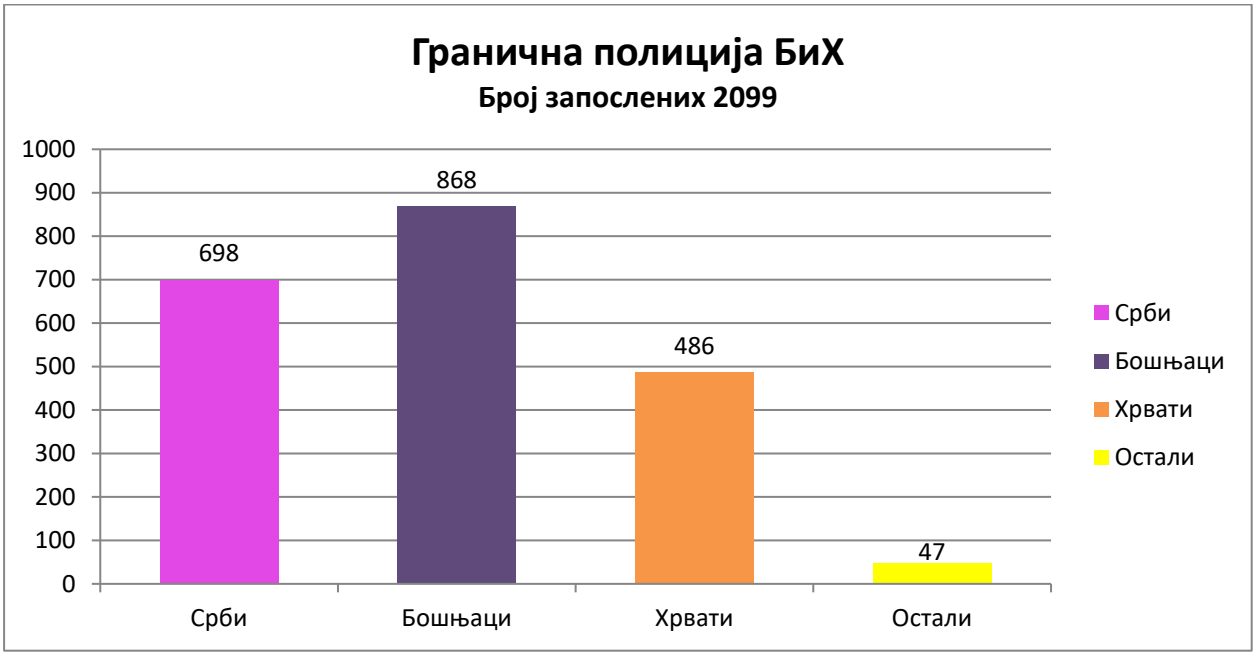
4. Све јединице ГПБиХ у потпуности су мјешовитог националног састава и сви припадници могу обављати дужности на свакој тачки дуж границе".

Према подацима достављеним од Граничне полиције Босне и Херцеговине, актом број 17-06-50-378-1/17 од 2. 11. 2017. године у Граничној полицији Босне и Херцеговине је на дан 30. 9. 2017. године било укупно 2.099 запослених.

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	2.426	57	163	2.646
Попуњено	1.901	50	148	2.099
Са ВСС није попуњено	Члан 76 Закона о полицијским службеницима БиХ – ВШС 93	7	–	100

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

	Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
Државни службеници	3	1	2	–	–	–
Полицијски службеници	11	3	5	3	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 1.826 мушкараца и 273 жене.

1.2.4. Агенција за форензичка испитивања и вјештачења

Агенција за форензичка испитивања и вјештачења основана је Законом о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине.

Агенција је успостављена ради обављања послова из своје надлежности, као што су: балистичка и механоскопска вјештачења; кемијска и токсиколошка испитивања; дактилоскопска вјештачења; графолошка/графоскопска вјештачења; биолошка испитивања; биохемијска испитивања; анализе ДНК; вјештачење пожара и експлозија; нормизација рада на терену; специјалистичке обуке; пружање стручне помоћи осталим органима из Закона; вођење евиденција, статистика и база података, те остале послове прописане законом и другим прописима.

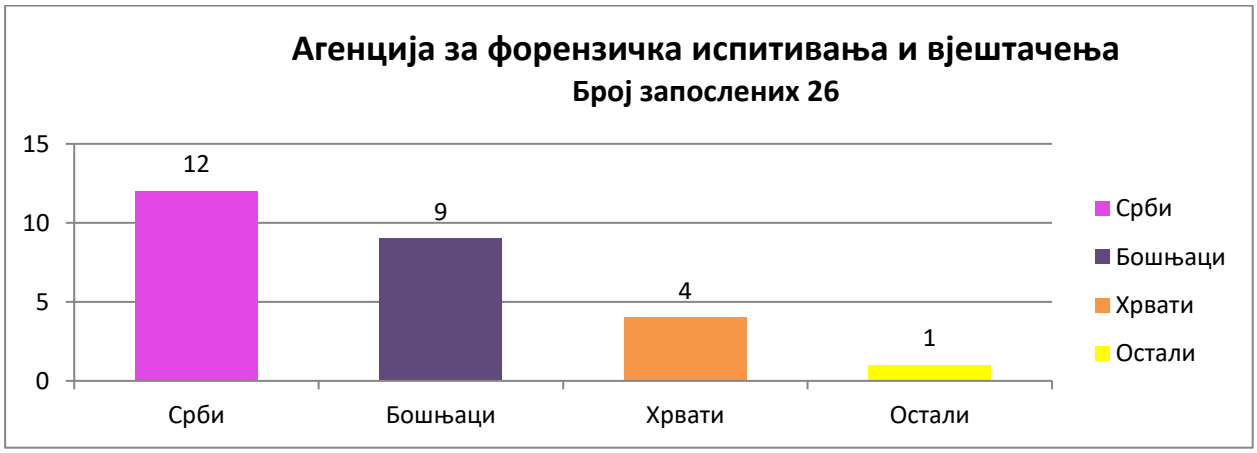
Запослени у Агенцију су полицијски службеници, државни службеници и запосленици. На радне односе запослених у тијелима основаним овим законом, који имају статус државног службеника, примјењује се Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, на радне односе полицијских службеника примјењује се Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, а на остале запослене примјењује се Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Актом Агенције за форензичка испитивања и вјештачења, број: 14-5-43-1344-2/17 од 6. 11. 2017. године омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине обавијештени су да је на дан 30. 9. 2017. године у Агенцији било 26 запослених, од тога 17 државних службеника, осам запосленика и једно именовано лице.

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	39	11	50
Попуњено	–	17	8	26
Са ВСС није попуњено	–	22	–	–

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
5	3	2	–	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 13 мушкараца и 13 жена.

1.2.5. Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова

Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова основана је Законом о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ.

Надлежности Агенције су развијање, усклађивање и предлагање наставних планова и програма обуке у складу с потребама полицијских тијела Босне и Херцеговине и других служби те агенција из области сигурности; организовање и провођење школовања и стручног оспособљавања и усавршавања припадника полицијских тијела БиХ и других служби и агенција из области сигурности (основна, специјалистичка, стална и други видови полицијске обуке), укључујући: школовање полицијских кадрова Босне и Херцеговине ниво I, за потребе стицања чина 'полицајац'; школовање полицијских кадрова Босне и Херцеговине ниво II, за потребе стицања чина 'млађи инспектор'; обука припадника агенција за заштиту лица и имовине; обука припадника детективских агенција; стручна обука (курсеви, семинари и сл.); развијање истраживачко-издавачке дјелатности, те допринос укупном унапређењу и модернизацији полицијског рада;

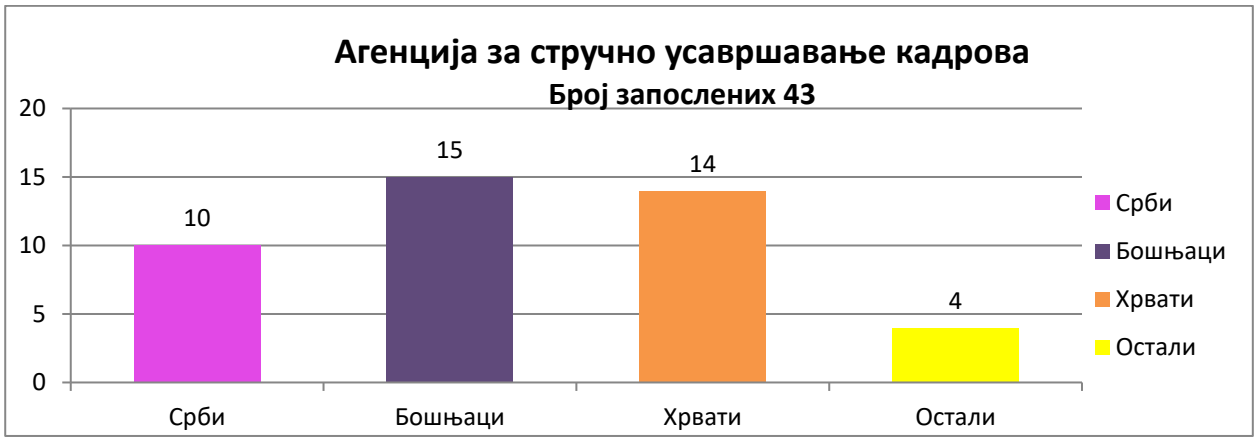
књижничарски послови; вођење одговарајуће евиденције и документације из своје надлежности.
Запослени у овој агенцији су полицијски службеници, државни службеници и запосленици. На радне односе запослених у тијелима основаним овим законом који имају статус државног службеника примјењује се Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, на радне односе полицијских службеника примјењује се Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, а на остале запослене примјењује се Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Актом Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова, број 19-3-12-318-2/17 од 30. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине обавијештени су да су у овој агенцији укупно 43 запослена.

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	46	19	65
Попуњено	–	31	12	43
Са ВСС није попуњено	–	15	7	22

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
3	1	1	1	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 18 жена и 25 мушкараца.

1.2.6. Агенција за полицијску подршку

Агенција за полицијску подршку основана је Законом о дирекцији за координацију полицијских органа и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, са задатком да обавља логистичке послове за сигурносни систем Босне и Херцеговине и управна је организација у оквиру Министарства сигурности Босне и Херцеговине, с оперативном самосталношћу.

Активности Агенције фокусиране су на анализирање и унапређивање услова и окружења у којима раде полицијски органи Босне и Херцеговине. То се посебно односи на подизање нивоа опремљености полицијских службеника путем набавке квалитетног наоружања и опреме, стварање правног оквира који ће омогућавати ефикасност и правовременост дјеловања полиције у датим условима, те увођење најновијих ИТ технологија у рад полиције, што омогућава повезивање и обављање полицијских послова у складу са стандардима најразвијенијих држава свијета.

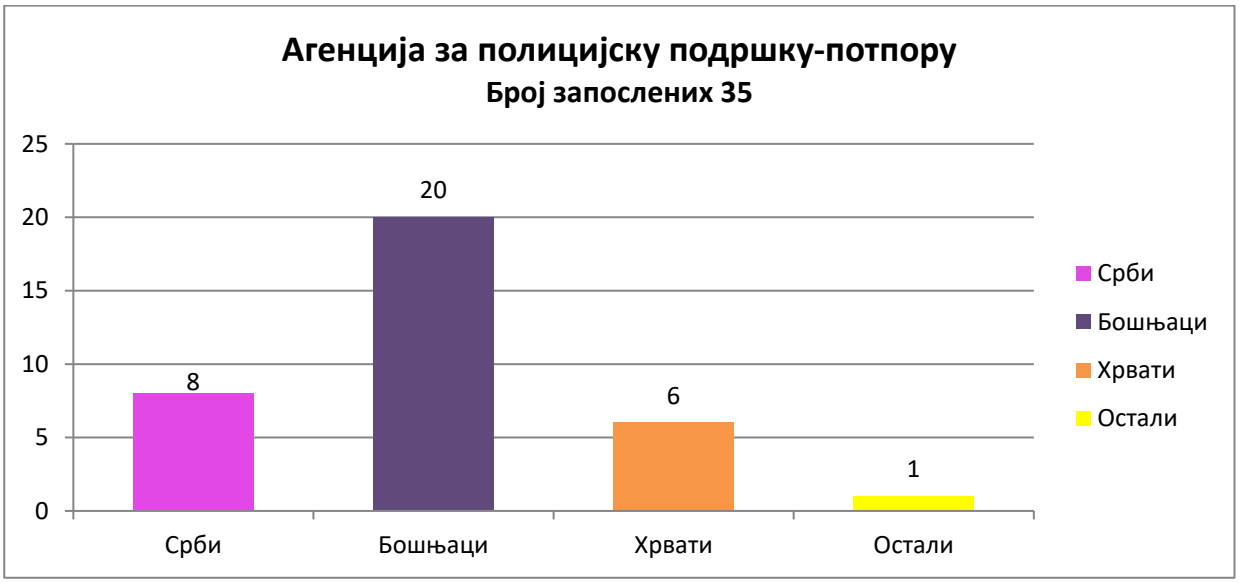
Запослени у овој агенцију су полицијски службеници, државни службеници и запосленици. На радне односе запослених у тијелима основаним овим законом који имају статус државног службеника примјењује се Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, на радне односе полицијских службеника примјењује се Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, а на остале запослене примјењује се Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Актом Агенције за полицијску подршку Босне и Херцеговине, број 15-3-12-561-2/17 од 27. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће информације:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	33	13	46
Попуњено	–	20	13	33
Са ВСС није попуњено	–	13	–	13

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
4	1	2	1	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 17 мушкараца и 18 жена.

1.2.7. Државна агенција за истраге и заштиту

Законом о Државној агенцији за истраге и заштиту[10] прописано је да је Државна агенција за истраге и заштиту управна организација у оквиру Министарства сигурности Босне и Херцеговине, с оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова.

Надлежности ове агенцију су: спречавање, откривање и истрага кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине, а посебно организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом, те тешког финансијског криминала, затим физичка и техничка заштита лица и објеката, заштита угрожених свједока и свједока под пријетњом…

Чланом 5 Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту прописано је да су запосленици СИПА полицијски службеници, државни службеници и остали. На радне односе државних службеника примјењује се Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, на радне односе запосленика примјењује се Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине, на радне односе полицијских службеника у

[10] Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту, „Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 и 40/12.

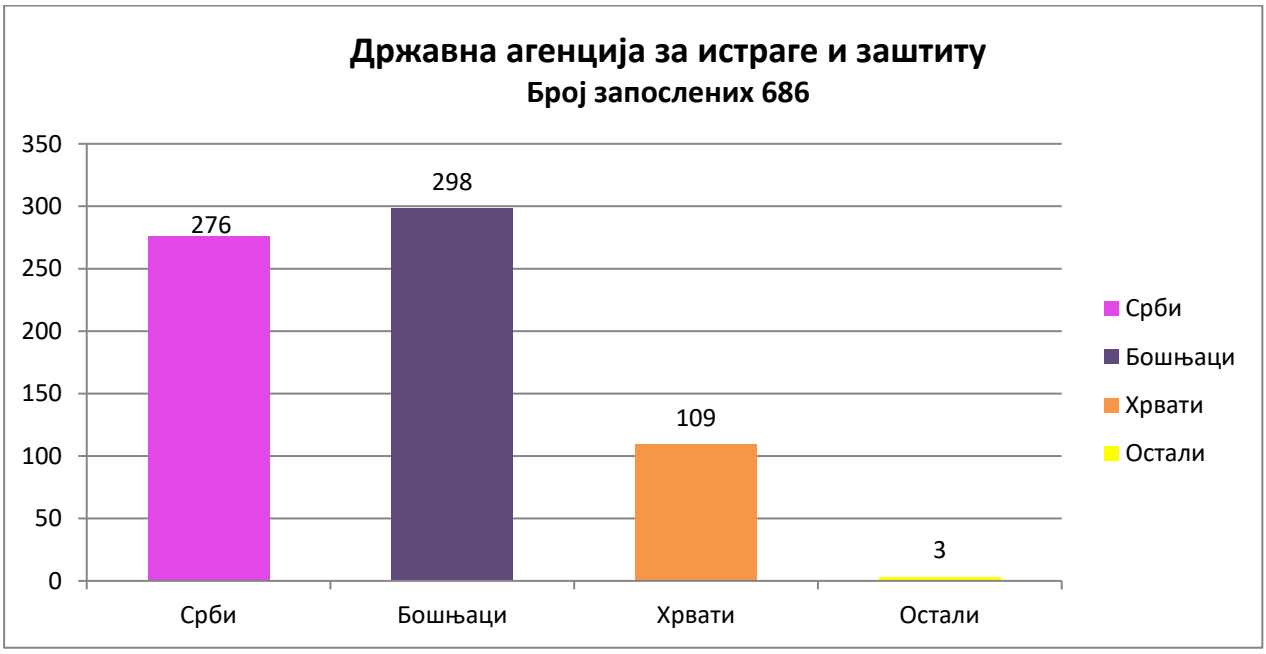
Државној агенцији за истраге и заштиту примјењује се Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине[11] сходно одредби члана 2 Закона.

Државна агенција за истраге и заштиту је, актом број 16-11-12-8077-2/17 од 2. 11. 2017, омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине доставила информацију да је у овој агенцији укупно запослено 686 особа.

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	680	108	167	955
Попуњено	478	73	135	686
Са ВСС није попуњено	115	35	–	150

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
52	23	18	11	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 503 мушкарца и 183 жене.

[11] Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 7/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 и 07/12.

1.2.8. Служба за послове са странцима

Служба за послове са странцима основана је Законом о служби за послове са странцима[12] као управна организација с оперативном самосталношћу у саставу Министарства безбједности Босне и Херцеговине.

Члан 6 Закона о служби за послове са странцима прописује да су запослени у Служби државни службеници и запосленици. На радне односе државних службеника примјењују се одредбе Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, а на радне односе запосленика Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Чланом 9 истог закона прописано је да структура државних службеника и запосленика у Служби одражава националну структуру становништва Босне и Херцеговине, и то према посљедњем попису становништва. Директор, замјеник директора и помоћник директора за унутрашњу контролу не могу бити из реда истог народа, уз обавезу да Служба води рачуна и о полној заступљености запослених.

Актом Службе за послове са странцима, број 18.7.1-34.1-7481-1/17 од 6. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће податке:

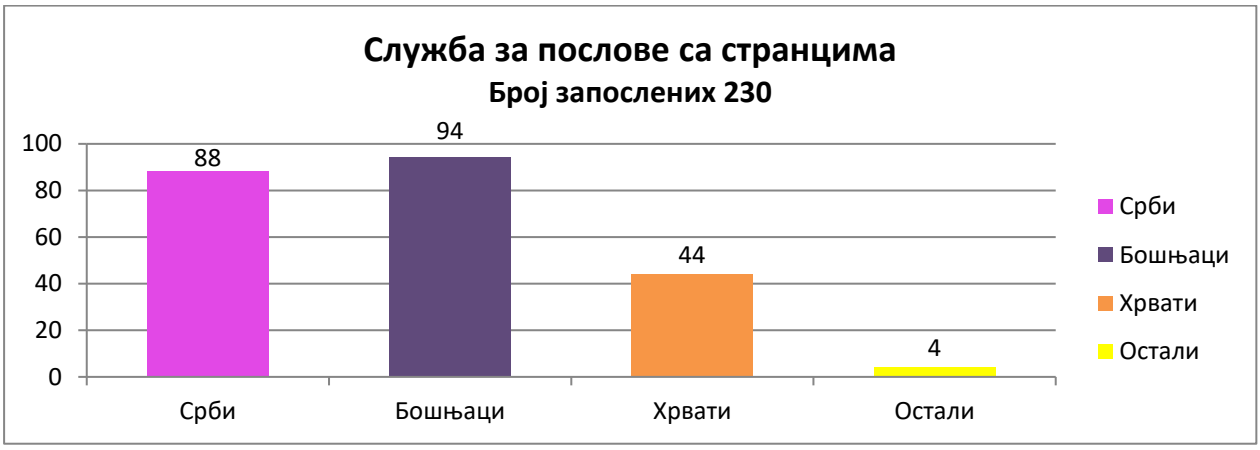
Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	168	139	307+ 3 именована лица
Попуњено	–	121	106	227 +3 именована лица
Са ВСС није попуњено	–	47	–	47

Напомена: Само су државни службеници са ВСС-ом, док су намјештеници са ССС.

[12] Закон о служби за послове са странцима, „Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 54/05 и 36/08.

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
6	2	2	2	–	–

Напомена: Од шест „руководних радника", три лица су именована (директор, замјеник директора и помоћник директора за унутрашњу контролу), а три лица су руководни државни службеници (начелници сектора).

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 150 мушкараца и 80 жена.

1.3. Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине

Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине основана је Законом о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине[13]. Агенција је управна организација у саставу Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине задужена за област идентификационих докумената, складиштење, персонализацију и транспорт докумената, те централно вођење евиденција и размјену података између надлежних органа у Босни и Херцеговини.
Члан 6 Закона прописује да су запослени у Агенцији државни службеници и запосленици. На радне односе државних службеника примјењују се одредбе Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, а на радне односе запосленика Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 7 Закона прописује да:

„Структура државних службеника и осталих запослених у Агенцији одражава националну структуру становништва Босне и Херцеговине и то према посљедњем попису

[13] Закон о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине", број 56/08.

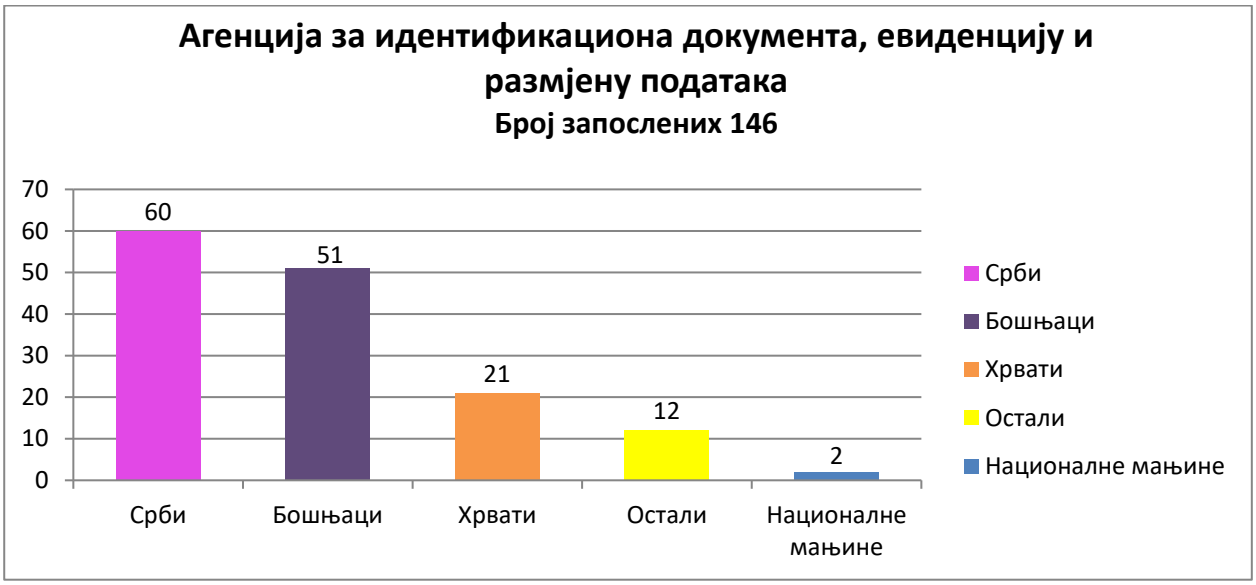
становништва у Босни и Херцеговини. Директор и замјеник директора не могу бити из истог народа. Агенција води рачуна о полној заступљености запослених".

Актом Агенције за идентификациона документа евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине, број: 15-03/12-1-2339-2/2017 од 14. 11. 2017. године, омбудсмани су запримили сљедеће податке:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	113	125	238
Попуњено	–	62	84	146
Са ВСС није попуњено	–	51	41	92

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
6	1	2	2	1	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 92 мушкарца и 54 жене.

1.4. Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност

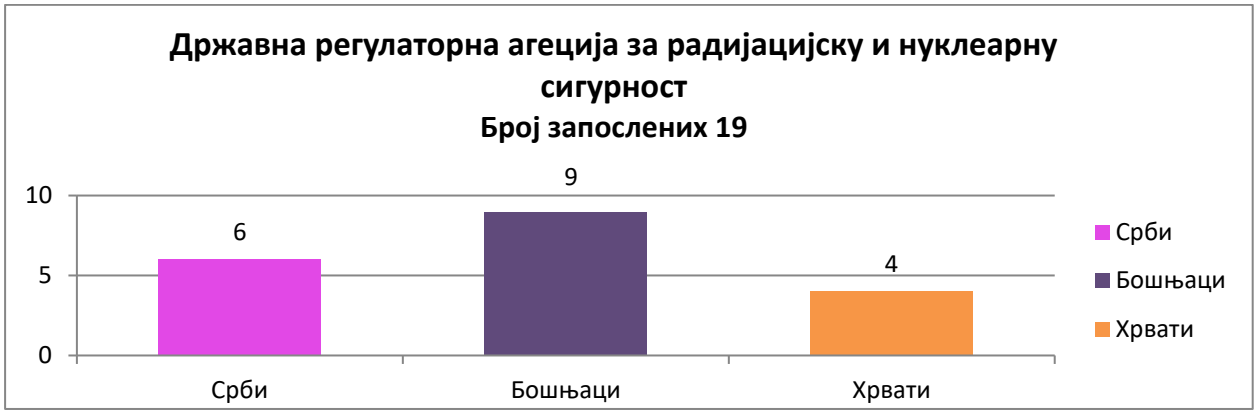
Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност основана је Законом о радијацијској и нуклеарној сигурности у Босни и Херцеговини[14]. Агенција је самостална управна организација с циљем обављања управних и стручних послова у области јонизирајућег зрачења.

Актом Државне регулаторне/регулативне агенције за радијацијску и нуклеарну сигурност, број 04-34-2-1334/17 од 26. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће податке:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	26	8	34
Попуњено	–	15	4	19
Са ВСС није попуњено	–	11	–	–

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
4	1	2	1	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 13 мушкараца и шест жена.

[14] Закон о радијацијској и нуклеарној сигурности у Босни и Херцеговини, „Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 88/07.

1.5. Обавјештајно-безбједносна агенција Босне и Херцеговине

Обавјештајно-сигурносна агенција Босне и Херцеговине основана је Законом о обавјештајно-сигурносној агенцији Босне и Херцеговине[15] и одговорна је за прикупљање обавјештајних података у вези с пријетњама по сигурност Босне и Херцеговине, како унутар, тако и ван државе. Агенција је одговорна за анализирање прикупљених података и њихово преношење овлашћеним дужносницима и тијелима (највиши органи власти и њихови представници), као и за прикупљање и анализирање и преношење обавјештајних података са сврхом пружања помоћи овлашћеним службеним лицима, како је дефинисано законима о кривичном поступку у Босни и Херцеговини, те осталим мјеродавним тијелима у БиХ, када је то потребно ради сузбијања пријетњи по сигурност Босне и Херцеговине.

Законом о обавјештајно-сигурносној агенцији Босне и Херцеговине прописано је да се на запослене у Агенцији не односи Закон о државним службеницима нити Закон о полицијским службеницима. Радноправни статус запосленика Агенције регулисан је Законом о обавјештајно-сигурносној агенцији Босне и Херцеговине, а у случају да поједина питања нису регулисана наведеним законом, примјењују се други закони и прописи на нивоу Босне и Херцеговине. Имајући у виду наведено, запослени у ОСА немају статус државних службеника, намјештеника нити полицијских службеника.

Члан 37 став 2 Закона прописује:

„Структура запослених у Агенцији генерално одражава националну структуру становништва Босне и Херцеговине према посљедњем попису становништва”.

Актом Обавјештајно-сигурносне агенција Босне и Херцеговине, број 01/1-27405/17 од 1. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће информације:

„…Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ОСА БиХ носи ознаку тајности 'Повјерљиво', те вам достављамо само процентуалну националну структуру.”

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
100%	32,28 %	45,68%	19,88%	1,73%	0,43%

[15] Закон о обавјештајно-сигурносној агенцији Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 12/04, 20/04, 56/06, 32/07 и 12/09.

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
100%	26,02%	49,32%	24,66%	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 73,62% мушкараца и 26,38% жена.

2. ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

2.1. Законодавни оквир

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине приликом израде овог извјештаја извршили су анализу законодавства којим се утврђује радноправни статус запослених у безбједносно-полицијским агенцијама на нивоу Федерације Босне и Херцеговине. Слично као и на нивоу Босне и Херцеговине, запослени у полицијско-безбједносним агенцијама на нивоу Федерације Босне и Херцеговине су полицијски службеници, државни службеници и намјештеници.

Устав Федерације Босне и Херцеговине, у поглављу I Успостављање Федерације, у члану 2 став 1 прописује:

„Бошњаци, Хрвати и Срби као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Федерације Босне и Херцеговине, равноправно уређују Федерацију Босне и Херцеговине, дефинисану Анексом II Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини” [16].

Надаље, члан V.1.ц Устава Федерације Босне и Херцеговине прописује да ће

„…кантони у извршавању својих надлежности осигурати да конститутивни народи и припадници групе осталих буду пропорционално заступљени у министарствима кантона. Таква пропорционална заступљеност у складу је са пописом становништва из 1991. године до потпуног провођења Анекса 7”[17].

Закон о полицијским службеницима Федерације Босне и Херцеговине[18] регулише полицијска овлашћења и радноправни статус полицијских службеника Федерације Босне и Херцеговине. Закон се примјењује на полицијске службенике запослене у Федералној управи полиције, а одредбе овог закона примјењују се и на полицијске службенике који раде у другим огранизационом јединицама Федералног министарства унутрашњих послова, или другог министарства Федерације Босне и Херцеговине или државног органа Федерације Босне и Херцеговине у мјери у којој је то предвиђено законима којима се

[16] Првобитне одредбе овог члана замијењене су најприје Амандманом III, а затим Амандманом XXVII.
[17] Тачка ц) овог члана прописана је Амандманом LXXV.
[18] Закон о полицијским службеницима Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ“, број 27/05.

уређује организација, управљање и надлежности наведених организацијских јединица или органа управе.

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Федерације Босне и Херцеговине прописује:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава националну структуру становништва ФБиХ према попису становништва из 1991. године."

Законом о унутрашњим пословима Федерације Босне и Херцеговине[19] уређују се унутрашњи послови из надлежности Федерације Босне и Херцеговине, утврђују надлежност, организација и руковођење Федералним министарством унутрашњих послова, оперативни и други полицијски послови, међусобни односи Федералног министарства и Федералне управе полиције (са кантоналним министарствима унутрашњих послова и другим органима у Босни и Херцеговини), школовање, стручно оспособљавање и усавршавање кадрова, радни односи и друга питања од значаја за остваривање надлежности Федерације у области унутрашњих послова.

Члан 11 Закона о унутрашњим пословима Федерације Босне и Херцеговине гласи:

„Структура запосленика Федералног министарства и Управе полиције одражава националну структуру становништва према посљедњем важећем попису становништва у Босни и Херцеговини".

Законом о државној служби Федерације Босне и Херцеговине[20] уређује се радноправни статус државних службеника у органима државне управе у Федерацији Босне и Херцеговине.

Члан 2 Закона о државној служби Федерације Босне и Херцеговине гласи:

Пропорционална заступљеност

1. У органима државне службе Федерације, Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Босне и Херцеговине, биће пропорционално заступљени.

2. Као уставни принцип, таква пропорционална заступљеност базираће се на попису становништва из 1991. године, док се Анекс 7 у потпуности не проведе.

3. Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) и владе кантона надзиру заступљеност државних службеника у органима државне службе из става 1 овог члана.

[19] Закон о унутрашњим пословима Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ", број 81/14.
[20] Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ", бр. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 04/12.

Законом о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине[21] уређује се радноправни статус намјештеника у органима државне управе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), кантона, града и општина (у даљњем тексту: орган државне службе), послови које обављају намјештеници, плате, накнаде и друга права, дужности и одговорности из радног односа и друга питања која се односе на радноправни статус намјештеника у органима државне службе у Федерацији.

Члан 4 Закона о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине гласи:

„У органима државне службе Федерације, кантона, града и општине, Бошњаци, Хрвати и Срби као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Босне и Херцеговине, биће сразмјерно заступљени.
Као уставно начело, пропорционална заступљеност базираће се на попису становништва из 1991. године, док се Анекс 7 у потпуности не проведе, изузев у органима државне службе општина чији су поједини дијелови, према Дејтонском споразуму и према одлукама високог представника, припали другом ентитету или другој општини.
Влада Федерације, влада кантона и општински начелник, односно градоначелник, надзиру заступљеност намјештеника у органима државне службе из става 1 овог члана."

2.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА

У складу са уставним уређењем Федерације Босне и Херцеговине, унутрашњи послови у Федерацији Босне и Херцеговине у надлежности су Федералног и десет кантоналних министарстава унутрашњих послова.

2.2.1. Министарство унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине

Законом о унутрашњим пословима Федерације Босне и Херцеговине утврђена је организација, руковођење и надлежности Федералног министарства унутрашњих послова, укључујући организацију, руковођење и надлежност Федералне управе полиције, утврђени су односи Федералног министарства унутрашњих послова и Федералне управе полиције са кантоналним министарствима унутрашњих послова и другим органима у Босни и Херцеговини, као и стручно оспособљавање полицијских службеника, те друга питања од значаја за остваривање функција Федерације Босне и Херцеговине у области унутрашњих послова.

Унутрашњи послови из надлежности Федералног министарства унутрашњих послова јесу: спречавање и откривање кривичних дјела тероризма, међукантоналног криминала, стављање у промет опојних дрога и организованог криминала, те проналажење и хватање учинилаца тих кривичних дјела и њихово привођење надлежним органима; обезбјеђење

[21] Закон о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ", број 49/05.

одређених личности и зграда Федерације Босне и Херцеговине; школовање, стручно оспособљавање и усавршавање и држављанство Федерације Босне и Херцеговине.

Унутрашњи послови из заједничке надлежности Федерације Босне и Херцеговине и кантона јесу провођење закона и других прописа о држављанству и путним исправама држављана Босне и Херцеговине са територије Федерације Босне и Херцеговине, о боравку и кретању странаца на територији Федерације Босне и Херцеговине, о агенцијама за заштиту људи и имовине, као и други послови одређени законима Федерације Босне и Херцеговине.

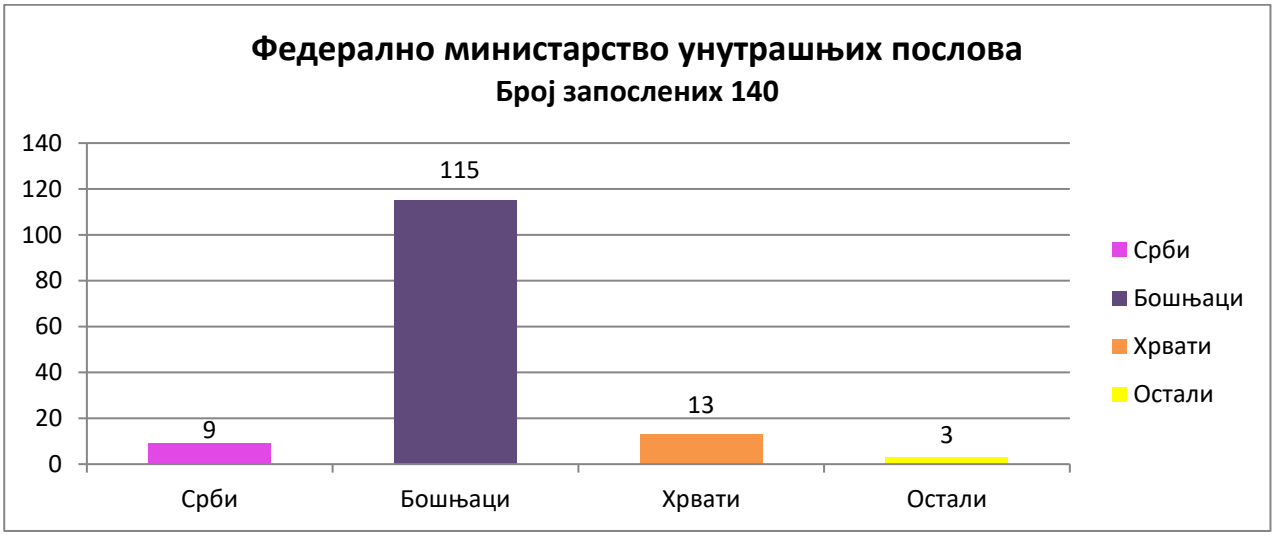
Када се закони и други прописи проводе од кантоналних министарстава, Федерално министарство унутрашњих послова може донијети прописе и упутства за провођење закона, као и вршити координацију кантоналних министарстава у тој области уколико другим федералним законом није другачије прописано.

Актом Федералног министарства унутрашњих послова број: 07-07/1-34-2-30/14 од 7. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине су запримили сљедеће податке:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	104	122	226
Попуњено	–	44	96	140
Са ВСС није попуњено	–	60	–	60

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
2	–	2	–	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 56 мушкараца и 84 жене.

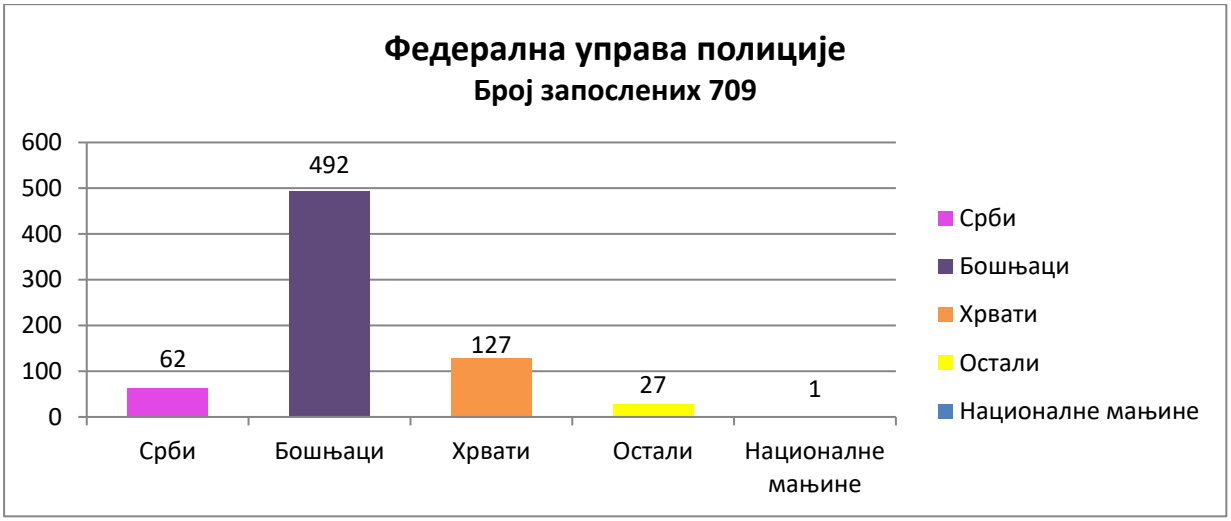
2.2.2. Федерална управа полиције

Актом Федералне управе полиције број 09-19/1-05-2-2234 од 7. 11. 2017. године, омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине достављене су сљедеће информације:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	755	86	198	1.039
Попуњено	526	42	141	709
Са ВСС није попуњено	–	44	–	44

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
14	1	9	4	–	–

Напомена: уврштени су и полицијски и државни службеници.

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 577 мушкараца и 132 жене.

2.3. Судска полиција Федерације Босне и Херцеговине

Законом о Судској полицији Федерације Босне и Херцеговине[22] утврђена су овлашћења, организација и средства за рад, права и обавезе, радни односи и друга питања од значаја за организацију и рад Судске полиције у Федерацији Босне и Херцеговине. Судски полицајци у правима из радног односа, здравственог, пензијског и инвалидског осигурања, као и другим правима по основу рада, изједначавају се са правима која има полиција Федералног министарства унутрашњих послова.

Предсједник Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине, у погледу остваривања напријед наведених права судских полицајаца, има сва овлашћења која има федерални министар унутрашњих послова према полицајцима Федералног министарства унутрашњих послова.

Члан 3 Закона о Судској полицији Федерације Босне и Херцеговине прописује:

„Укупна национална структура судске полиције у судовима Федерације одражаваће националну структуру становништва Федерације, а судска полиција у кантону – жупанији или на подручју општинског суда – националну структуру становништва у кантону – жупанији, односно на подручју општинског суда”.

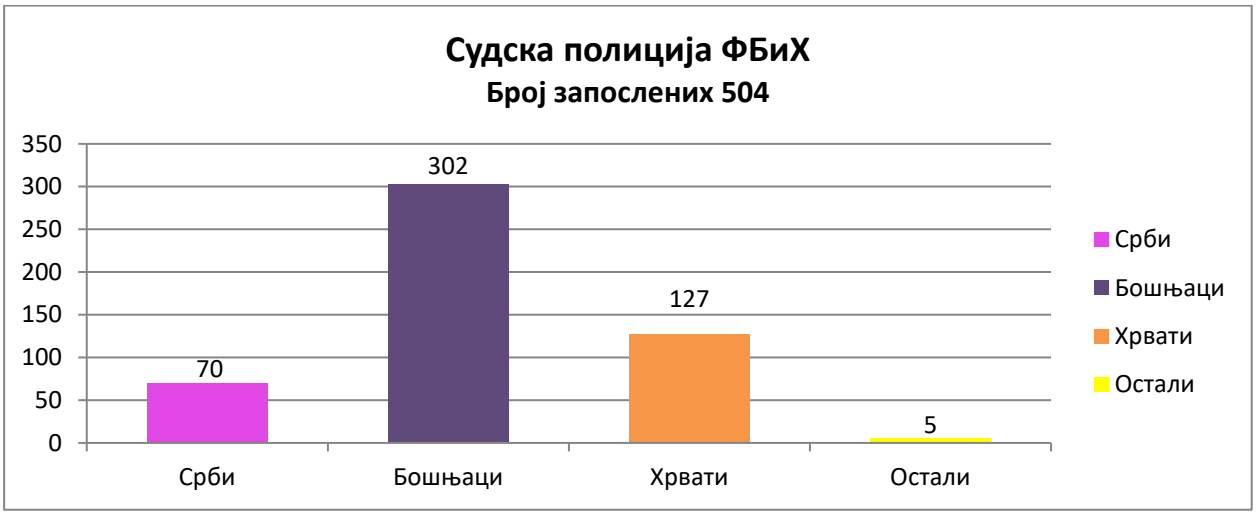
Актом Судске полиције Федерације Босне и Херцеговине број Сп-01-1868/17 од 31. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине су обавијештени:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	550	–	–	550
Попуњено	504	–	–	504
Са ВСС није попуњено	4	–	–	4

[22] Закон о судској полицији Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације Босне и Херцеговине“, бр. 19/96 и 3/07.

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
70	6	41	21	2	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 448 мушкараца и 56 жена.

3. РЕПУБЛИКА СРПСКА

3.1. Законодавни оквир

Устав Републике Српске[23]

Члан 10.

„Грађани Републике су равноправни у слободама, правима и дужностима, једнаки су пред законом и уживају исту правну заштиту без обзира на расу, пол, језик, националну припадност, вјероисповијест, социјално поријекло, рођење, образовање, имовно стање, политичко и друго увјерење, друштвени положај или друго лично својство."

Законом о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске[24] уређују се надлежност, дјелокруг, основи организације и руковођења у Министарству унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство), полицијски и други унутрашњи послови из надлежности Министарства, основни принципи у примјени полицијских овлашћења, полицијска овлашћења, дужности и права из радних односа, пријем у радни однос у Министарство полицијских службеника, државних службеника и намјештеника, чинови и унапређење

[23] Устав Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске", бр. 21/92 – пречишћени текст, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 и 117/05.
[24] Закон о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске", бр. 57/16 и 110/16.

полицијских службеника, радни услови полицијских службеника, дисциплинска и материјална одговорност полицијских службеника, обрада личних података и заштита тајних података, полицијска и стручна обука, контрола и јавност рада Министарства и друга питања.

Члан 4 Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске гласи:

(1) Структура полицијских службеника у Министарству треба да одражава националну структуру становништва према посљедњем попису.
(2) У вршењу послова из своје надлежности запослени у Министарству дужни су да поштују људска права и слободе, без обзира на расу, пол, језик, националну припадност, вјероисповијест, социјално поријекло, рођење, образовање, имовинско стање, политичко и друго увјерење, друштвени положај или друге околности.
(3) Министарство предузима мјере да би се промовисала равноправност жена и мушкараца у структури запослених у Министарству.
(4) Граматички изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког и женског рода подразумијевају оба пола.

Законом о државним службеницима Републике Српске[25] уређују се радноправни статус државних службеника у републичким органима управе Републике Српске (у даљем тексту: републички органи управе); права и дужности; радна мјеста државних службеника; запошљавање и попуњавање упражњених радних мјеста; оцјењивање и напредовање; стручно оспособљавање и усавршавање и стручни испит; приправници и волонтери у републичким органима управе; дисциплинска и материјална одговорност; престанак радног односа; заштита права из радног односа; кадровски план; вођење централне евиденције; друга права из радног односа и статус и надлежност Одбора државне управе за жалбе (у даљем тексту: Одбор). Поједина права и дужности државних службеника могу се посебним законом уредити и на другачији начин, ако то произлази из природе њихових послова (област унутрашњих послова, инспекцијски послови и сл.).
Члан 4 Закона о државним службеницима Републике Српске гласи:

(1) Структура државних службеника треба оквирно да одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва.
(2) Национална припадност државног службеника одређује се на основу добровољног изјашњавања.

3.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА

3.2.1. Министарство унутрашњих послова Републике Српске

Према Закону о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске послови у надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске јесу: полицијски

[25] Закон о државним службеницима Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/2008, 117/2011, 37/2012 и 57/2016.

послови и остали унутрашњи послови. У полицијске послове убрајамо оперативно-стручне послове којима се обезбјеђује: заштита уставног поретка од насилног угрожавања и промјена, те безбједност Републике у складу са законом, заштита живота и лична безбједност, људска права и слободе, заштита свих облика својине, спречавање вршења кривичних дјела и прекршаја, откривање кривичних дјела и прекршаја, проналажење, лишавање слободе и предаја извршилаца кривичних дјела и прекршаја надлежним органима, одржавање јавног реда и мира, заштита личности и објеката који се посебно обезбјеђују, идентификација лица, предмета и трагова криминалистичко-техничким методама, безбједност и контрола саобраћаја на путевима, послови безбједности у другим областима саобраћаја, пружање помоћи ради отклањања посљедица којима се угрожава безбједност лица или имовина у већем обиму, пружање помоћи другим органима, право на јавно окупљање грађана у складу са законом, контрола промета експлозивних материја и запаљивих течности и гасова, заштита од пожара, контрола превоза опасних материја и контрола кретања наоружања и војне опреме.

Остали унутрашњи послови су управноправни послови, који се односе на послове везане за јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, путне исправе, личне карте, возачке дозволе, регистрацију моторних и прикључних возила и контролу набављања, држања и ношења оружја и муниције, аналитички и информатички послови, те комуникације, материјално-финансијски и имовински послови, послови школовања, стручног оспособљавања, усавршавања и обуке, послови који се односе на агенције за обезбјеђење лица и имовине и приватну детективску дјелатност, цивилна заштита (заштита и спасавање људи, материјалних добара и околине од природних и других несрећа, ванредних ситуација и катастрофа) и израда законских и подзаконских аката из надлежности унутрашњих послова.

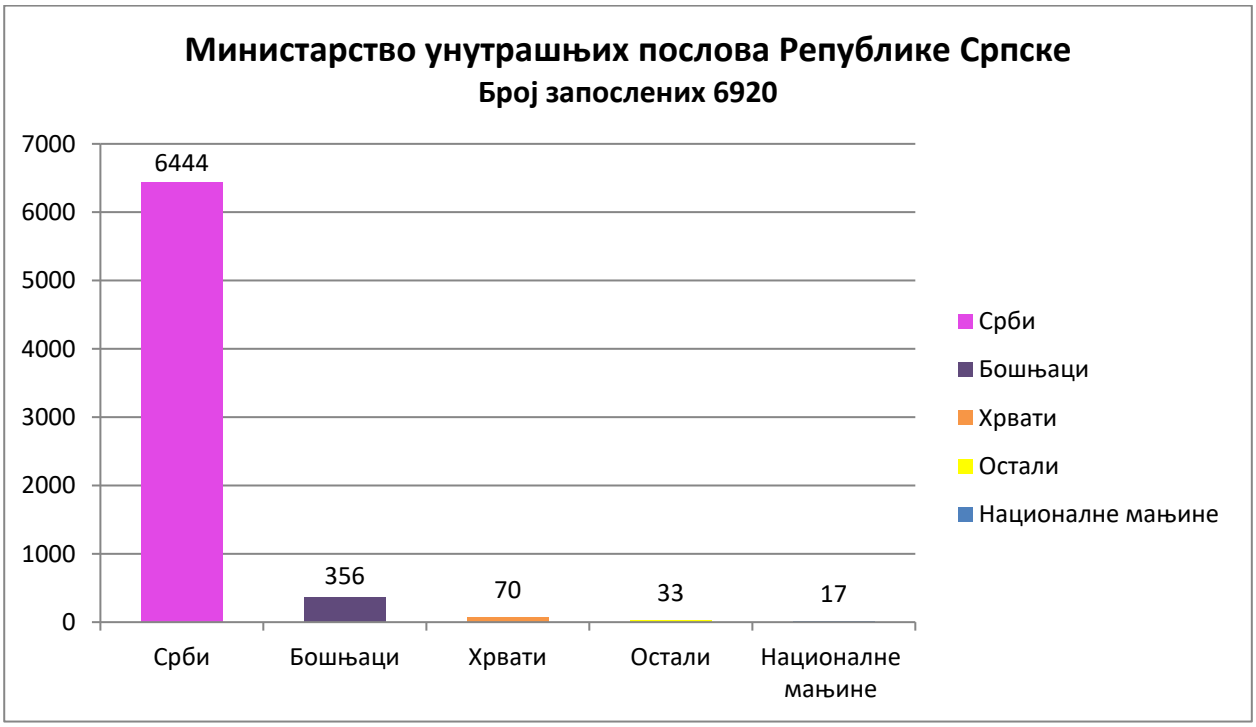
Актом Министарства унутрашњих послова Републике Српске, број 08/4-110-193/17 од 8. 2.2018. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће податке:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. 9. 2017. године:

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству унутрашњих послова Републике Српске систематизовано је укупно 7.158 радних мјеста, од чега:

- Полицијски службеници: систематизовано 5.745; попуњено 5.425;
- Државни службеници: систематизовано 979; попуњено 1.034;
- Намјештеници: систематизовано 434; попуњено 461.

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године

Национална структура руководних радника на дан 30 септембар 2017. године:

- Срби: 584
- Бошњаци: 18
- Хрвати: 4
- Остали: 7

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

- Жене: 1.571
- Мушкарци: 5.349

3.3. Судска полиција Републике Српске

Законом о Судској полицији Републике Српске[26] уређена је надлежност, организација, дјелокруг рада и овлашћења Судске полиције, дужности и права, посебне дужности и права из радног односа, те друга питања од значаја за организацију и рад Судске полиције.

У оквиру своје надлежности, Судска полиција обавља сљедеће послове: осигурање информација, принудно довођење свједока и вјештака, принудно довођење и спровођење осумњичених, оптужених и осуђених лица, спровођење осуђених лица у установу за извршење кривичних санкција, спровођење извршења судских одлука, обезбјеђује судске и тужилачке зграде, обезбјеђује судије и друге раднике суда и одржава ред у судници и другим судским просторијама за вријеме и у току суђења. Судска полиција Републике Српске послове и задатке из своје надлежности извршава за: Врховни суд Републике Српске, окружне судове Републике Српске, основне судове Републике Српске, Виши привредни суд Републике Српске и окружне привредне судове Републике Српске. На

[26] Закон о судској полицији Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске“, бр. 98/11 и 57/16.

основу закљученог споразума о сарадњи између предсједника Врховног суда Републике Српске и главног републичког тужиоца Републике Српске, Судска полиција Републике Српске обавља послове и задатке за Републичко тужилаштво Републике Српске и окружна тужилаштва Републике Српске.

Члан 3 став 2 Закона о Судској полицији Републике Српске прописује:

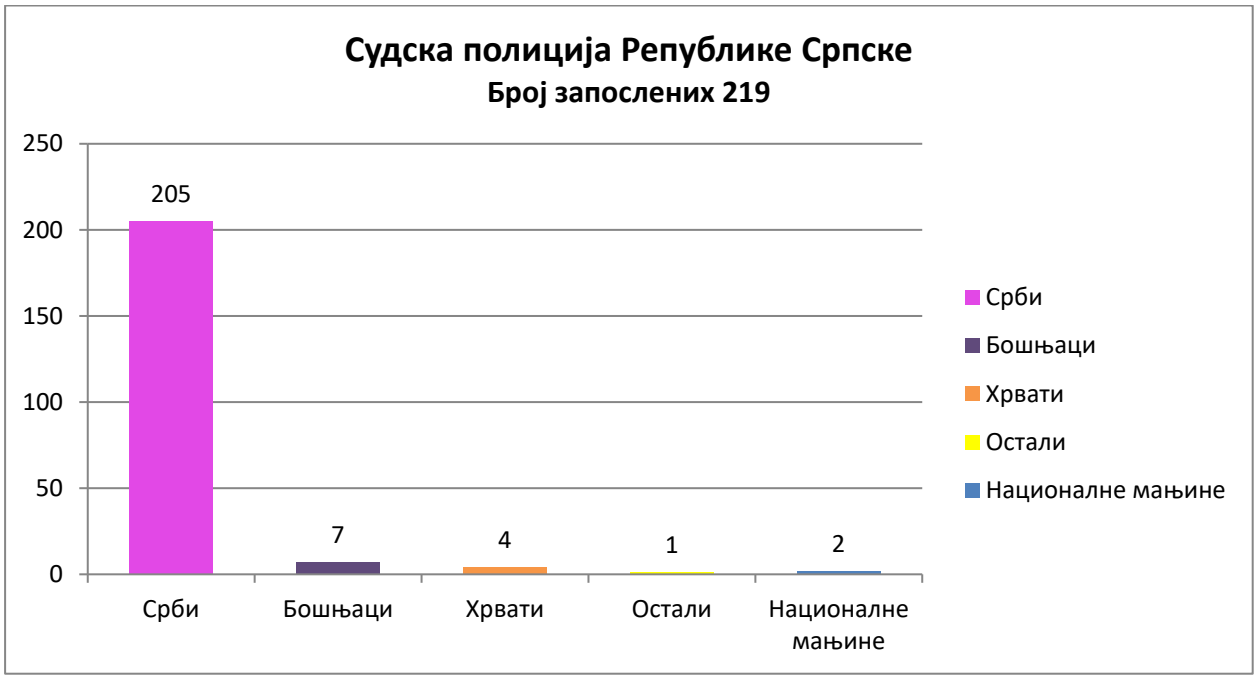
„Састав запослених у Судској полицији треба оквирно да одражава национални састав у складу са Уставом Републике Српске".

Актом Судске полиције Врховног суда Републике Српске, број: СУ/Сп-553/17 од 27. 10. 2017. године, омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине достављене су сљедеће информације:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

–	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	248	–	7	255
Попуњено	218	–	1	219
Са ВСС није попуњено	1	–	–	1

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
18	18	–	–	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 193 мушкарца и 26 жена.

4. КАНТОНИ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

4.1. Законодавни оквир

Успостављање и надзирање полицијских снага на територији десет кантона у Федерацији Босне и Херцеговине у искључивој је надлежности кантона. Наиме, Устав Федерације Босне и Херцеговине прописује, у поглављу III Подјела надлежности између федералне и кантоналне власти, у члану 4 а): „*успостављање и надзирање полицијских снага које ће имати јединствене федералне униформе са кантоналним ознакама*”.

Надаље, Устав Федерације Босне и Херцеговине, у Поглављу V Кантоналне власти, члан 9 д), прописује да је влада Кантона надлежна за: *„надзор над кантоналном полицијом а, посебно, осигурањем поштовања одредаба члана V.10”.*

И на крају, члан V. 10. Устав Федерације Босне и Херцеговине гласи:

„У извршавању својих надлежности у односу на кантоналну полицију, кантонална влада ће осигурати да национална структура полиције одржава националну структуру становништва тог кантона, с тим да национална структура полиције сваке општине мора одржавати националну структуру становништва те општине”.

Кантонална министарства унутрашњих послова су надлежна, појединачно на простору свог кантона, за заштиту уставом утврђеног поретка и спречавање насилног угрожавања тог поретка и безбједности Федерације Босне и Херцеговине и кантона; спречавање и откривање кривичних дјела; проналажење и хватање учинилаца кривичних дјела; одржавање јавног реда и мира; обезбјеђење одређених личности утврђених актима Федерације Босне и Херцеговине и кантона, и објеката и страних дипломатских конзуларних представника; криминалистичко-техничка вјештачења; безбједност саобраћаја на путевима и друге послове и задатке безбједности у другим областима саобраћаја; боравак и контролу кретања странаца, путне исправе за прелазак државне границе; противпожарну заштиту; промет, превоз и ускладиштење одређених опасних материја; организацију, наоружање, опремање, оспособљавање и усавршавање активног и резервног састава полиције у кантону; поступак издавања личних карата; лично име, пријављивање пребивалишта и боравишта грађана, држављанство, јединствени матични број; регистрацију моторних возила; набављање, држање и ношење оружја и муниције; одржавање јавних скупова; школовање, стручно оспособљавање и усавршавање кадрова за

потребе органа унутрашњих послова; пружање помоћи на отклањању посљедица у случају опште опасности проузроковане елементарним непогодама и епидемијама; надзор над извршавањем послова који су законом повјерени другим органима, предузећима и другим правним лицима, а спадају у дјелокруг рада Министарства; израду приједлога организације и укупног броја активног и резервног састава полиције у кантону и критеријума за њено попуњавање; извршење одлуке о активирању и употреби јединица полиције, донесених од стране законом одређених органа; расписивање и објављивање потрага и вођење одговарајућих регистара о томе; обезбјеђење јединствене обраде података, из области унутрашњих послова, провођење управног поступка из надлежности рада министарства унутрашњих послова; сарадњу са министарствима других кантона у извршавању својих надлежности; припремање нацрта закона и других прописа из своје надлежности; инспекцијски надзор у свим областима из своје надлежности; вршење и других послова из ових области, у складу са законом из своје надлежности.

Запослени у кантоналним министарствима унутрашњих послова имају статус: полицијских службеника, државних службеника, те намјештеника.

С обзиром на напријед наведено, питање запошљавања и радноправног статуса полицијских службеника појединих кантона (као и питање националног састава структуре полицијских службеника у полицијским органима) уређено је сљедећим законима:

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Унско-санског кантона[27] прописује:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава национални састав становништва на територији коју обухвата Кантон према попису из 1991. године.”

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Посавског кантона[28] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава национални састав становништва на територији коју обухвата кантон према попису из 1991. године.”

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Тузланског кантона[29] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава национални састав становништва на територији коју обухвата Кантон према попису из 1991. године.”

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Зеничко-добојског кантона[30] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава национални састав становништва на територији коју обухвата Кантон, према попису из 1991. године”.

[27] Закон о полицијским службеницима Унско-санског кантона, „Службени гласник Унско-санског кантона“, бр. 14/06, 5/08 и 3/14.
[28] Закон о полицијским службеницима Посавског кантона, „Народне новине Посавског кантона“, број 8/07.
[29] Закон о полицијским службеницима Тузланског кантона, „Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/06, 11/07 и 16/11.
[30] Закон о полицијским службеницима Зеничко-добојског кантона, „Службене новине Зеничко-добојског кантона“, бр. 8/06, 20/07, 9/09 и 14/13.

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Босанско-подрињског кантона[31] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава национални састав становништва на територији коју обухвата Кантон према попису 1991. године”.

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Средњобосанског кантона[32] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском тијелу одражава национални састав становништва на подручју које обухвата Кантон према попису становништва 1991. године.”

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Херцеговачко-неретванског кантона[33] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава националну структуру становништва на територији коју обухвата жупанија према попису из 1991. године.”

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Западнохерцеговачког кантона[34] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском тијелу одражава националну структуру становништва на територији коју обухвата Кантон према попису из 1991. године”.

Члан 4 став 1 Закона о полицијским службеницима Кантона Сарајево[35] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском органу одражава национални састав становништва на територији коју обухвата Кантон према попису из 1991. године.”

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Кантона 10[36] предвиђа:

„Структура полицијских службеника у полицијском тијелу одражава националну структуру пучанства на територију коју обухвата жупанија према попису из 1991. године”.

[31] Закон о полицијским службеницима Босанско-подрињског кантона, „Службене новине Босанско-подрињског кантона“, бр. 12/06, 13/07, 8/08 и 7/09.
[32] Закон о полицијским службеницима Средњобосанског кантона, https://www.mupsbk-ksb.gov.ba/ images/ zakoni/ zakonps.pdf, преузето на дан 25. 1. 2017. године
[33] Закон о полицијским службеницима Херцеговачко-неретванског кантона, http://www.muphnk.ba/ sites/ default/ files/ dokumenti-legislativa/ZakonOpolicijskimSluzbenicimaHNZK-hrv.pdf, преузето на дан 25. 1. 2018. године
[34] Закон о полицијским службеницима Западнохерцеговачког кантона, „Народне новине Западнохерцеговачког кантона“, бр. 8/07, 16/07, 13/08 и 17/08.
[35] Закон о полицијским службеницима Кантона Сарајево, „Службене новине Кантона Сарајево“, бр. 25/06 и 4/08.
[36] Закон о полицијским службеницима Кантона 10, „Народне новине Кантона 10“, бр. 4/07 и 8/08.

Државна служба у кантонима Федерације Босне и Херцеговине уређена је на сљедећи начин:

Средњобосански, Зеничко-добојски, Тузлански, Босанско-подрињски и Херцеговачко-неретвански кантон немају донесене законе којима се на нивоу кантона уређује питање државне службе у поменутим кантонима (па самим тим ни начело пропорционалне националне заступљености), већ је у наведеним кантонима у примјени Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине.

С друге стране, сљедећи кантони имају законе којима се уређује питање државне службе, односно радноправни статус државних службеника и намјештеника/осталих запосленика:

Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Кантону 10.[37]

Члан 4.

Начело пропорционалне националне заступљености

1. Структура државних службеника и намјештеника у државној служби жупаније оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва из 1991. године.
2. Национална припадност државног службеника односно намјештеника заснива се на добровољном изјашњавању.
3. Влада Херцегбосанске жупаније (у даљем тексту: Влада жупаније) односно друга мјеродавна тијела власти (у даљем тексту: мјеродавна тијела), надзиру заступљеност државних службеника и намјештеника у тијелима државне службе и предузимају одговарајуће мјере да се оствари поштивање начела пропорционалне заступљености у односу на националну припадност.

Закон о државној служби у Кантону Сарајево[38]

Члан 3.

(Пропорционална национална заступљеност)

(1) У органима државне службе у Кантону, Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Босне и Херцеговине, биће пропорционално заступљени.
(2) Као уставни принцип, пропорционална заступљеност базира се на попису становништва из 1991. године, док Анекс 7 не буде проглашен реализованим.

[37] Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Кантону 10, „Народне новине Херцегбосанске жупаније“, број 1/14.
[38] Закон о државној служби у Кантону Сарајево, „Службене новине Кантона Сарајево“, број 31/16.

(3) Влада Кантона (у даљем тексту: Влада), градоначелник Града Сарајева и начелници општина на територији Кантона надзиру националну заступљеност државних службеника у органима државне службе из става (1) овог члана.

Закон о државној служби у Унско-санском кантону[39]

Члан 4.

(Пропорционална заступљеност)

(1) Структура државних службеника и намјештеника у органима државне службе оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва. Национална припадност државног службеника, односно намјештеника, заснива се на добровољном изјашњавању у складу са овим законом.

(2) Влада Унско-санског кантона (у даљем тексту: Влада Кантона), односно други надлежни органи власти (у даљем тексту: надлежни орган), надзиру заступљеност државних службеника и намјештеника у органима државне службе и предузимају одговарајуће мјере да се оствари поштивање принципа пропорционалне заступљености у односу на националну припадност.
(3) Органи из става (2) овог члана дужни су у складу са законом водити рачуна и о остваривању принципа равноправне заступљености полова у органима државне службе.

Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Посавском кантону[40]

Члан 3.

Пропорционална заступљеност

(1) Структура државних службеника и намјештеника у тијелима државне службе оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва.
(2) Влада жупаније посавске (у даљем тексту: Влада) надзире заступљеност државних службеника и намјештеника у тијелима државне службе и предузима одговарајуће мјере да се оствари поштивање начела пропорционалне заступљености у односу на националну припадност.
(3) Влада је дужна водити рачуна и о остваривању начела равноправне заступљености полова у тијелима државне службе.

[39] Закон о државној служби у Унско-санском кантону, „Службени гласник Унско-санског кантона“, број 14/17.
[40] Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Посавском кантону, преузето са http://skupstinazp.ba, дана 6. 2. 2018. године

Закон о државним службеницима у тијелима државне службе у Западнохерцеговачком кантону[41]

Члан 2.

Пропорционална заступљеност

1. Структура државних службеника у тијелима државне службе кантона, градова и општина оквирно одражава националну структуру становништва, према посљедњем попису становништва.
2. Влада Жупаније западнохерцеговачке (у даљем тексту: Влада жупаније) надзире заступљеност државних службеника у тијелима државне службе из става 1 овог члана.

4.2. ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ КАНТОНА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА

4.2.1. Министарство унутрашњих послова Унско-санског кантона

Актом Министарства унутрашњих послова Унско-санског кантона, број 05-01-10-10/17/АБ од 8. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су информације које се односе на структуру запослених у Управи полиције Министарства унутрашњих послова Унско-санског кантона.

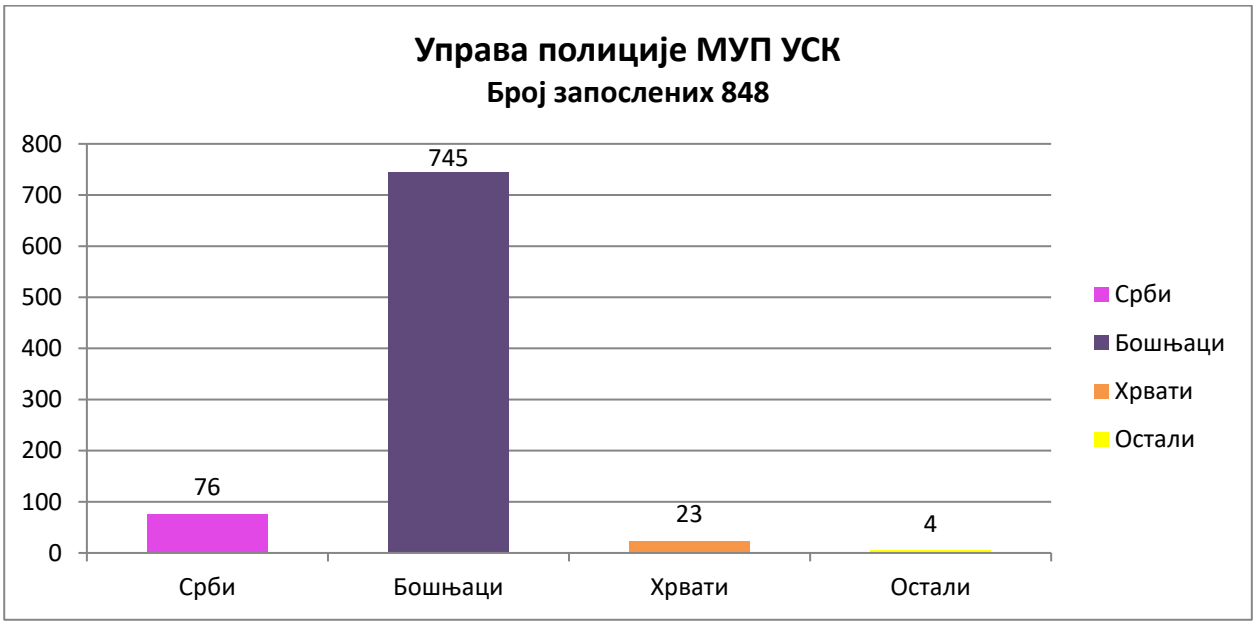
Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	916	13	115	1.044
Попуњено	760	4	84	848
Са ВСС није попуњено	43	9	–	52

Напомена: Податак наведен у рубрици „са ВСС није попуњено – полицијских службеника” исказан је по основу разлике броја додијељених чинова и броја чинова утврђених у Правилнику о унутрашњој организацији МУП-а УСК – чин млађи инспектор, инспектор, виши инспектор, самостални инспектор и главни инспектор.

[41] Закон о државним службеницима у тијелима државне службе у Западнохерцеговачком кантону, „Народне новине Западнохерцеговачког кантона“, број 16/08.

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године (начелници основних организационих јединица и шефови унутрашњих организационих јединица):

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
42	1	40	–	1	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 759 мушкараца и 89 жена.

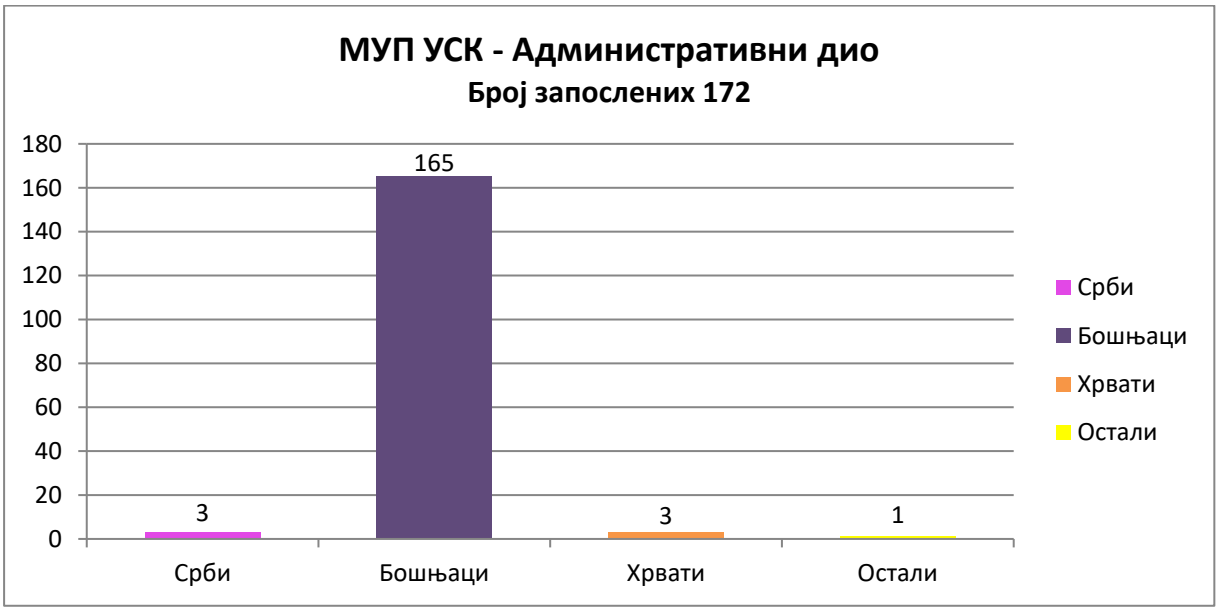
У акту Министарства унутрашњих послова Унско-санског кантона број 05-01-05-123/17/АБ од 9. 11.2017. године истакнуто је:

„У прилогу акта достављамо вам податке приказане у табели, а односе се на структуру запослених у административном дијелу Министарства унутрашњих послова Унско-санског кантона".

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника/запосленика		Укупно
Систематизовано	–	39	126	51	216
Попуњено	–	29	106	37	172
Са ВСС није попуњено	–	10	20	14	44

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
3	–	3	–	–	–

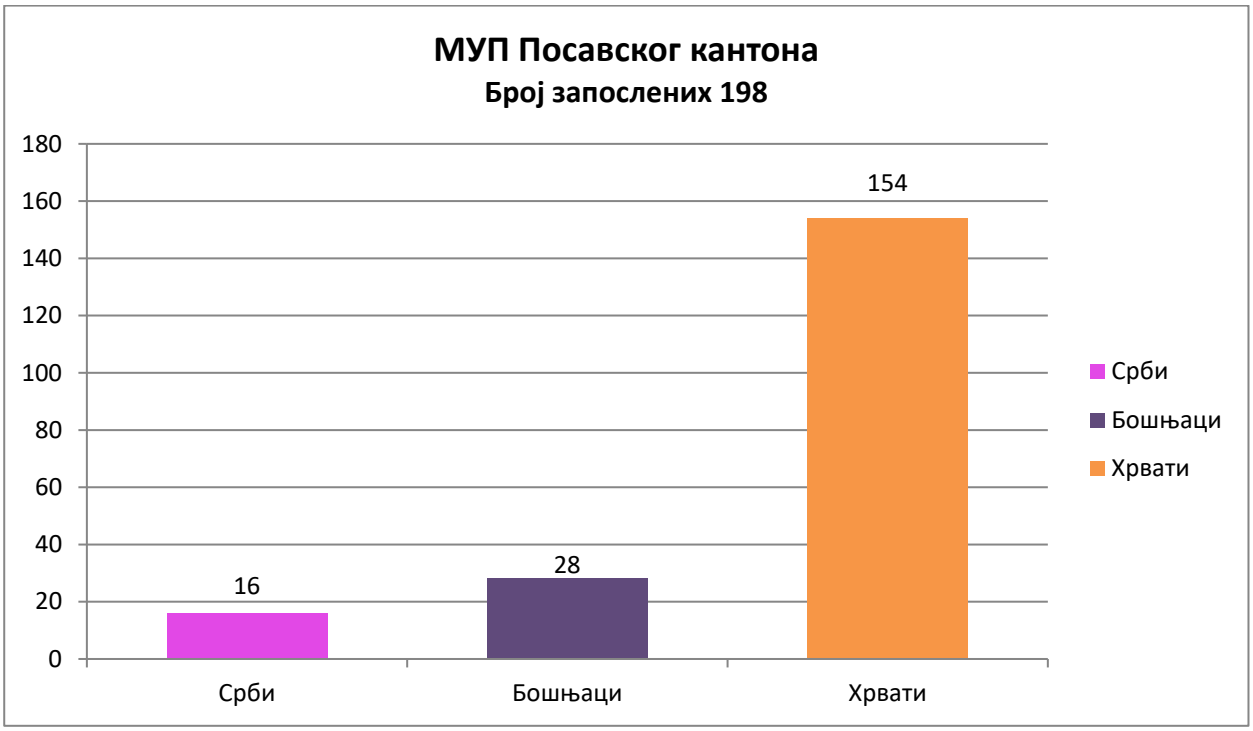
Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 66 мушкараца и 106 жена.

4.2.2. Министарство унутрашњих послова Посавског кантона

Актом Министарства унутрашњих послова Посавског кантона, број 02-34-180/17 од 30. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће податке:
Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	180	25 + министар + савјетник министра	70	277
Попуњено	152	12 + министар	33	198
Са ВСС није попуњено	10	13	–	23

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
24	1	2	21	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 152 мушкараца и 46 жена.

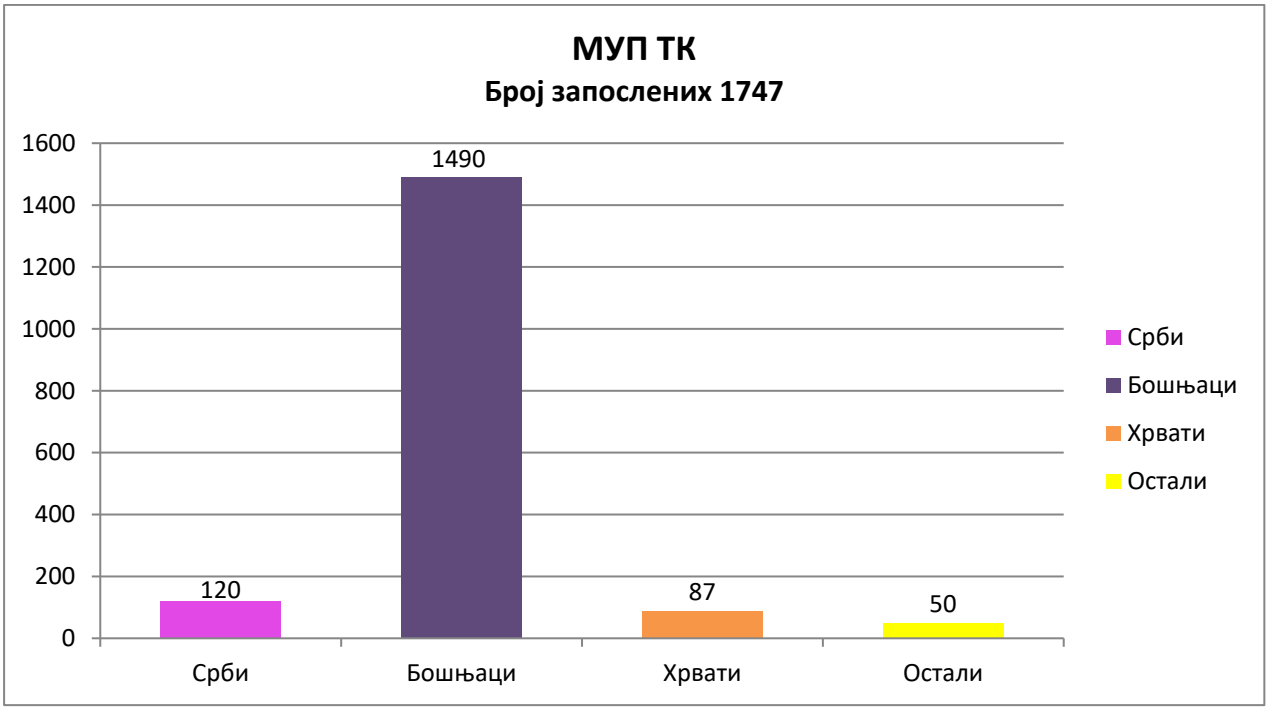
4.2.3. Министарство унутрашњих послова Тузланског кантона

Актом Министарства унутрашњих послова Тузланског кантона број 08-02/2-34.1-1524/17 од 9. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће податке:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	1.598	66	368	2.032
Попуњено	1.372	53	322	1.747
Са ВСС није попуњено	25	13	–	38

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
99	3	90	6	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 1.418 мушкараца и 329 жена.

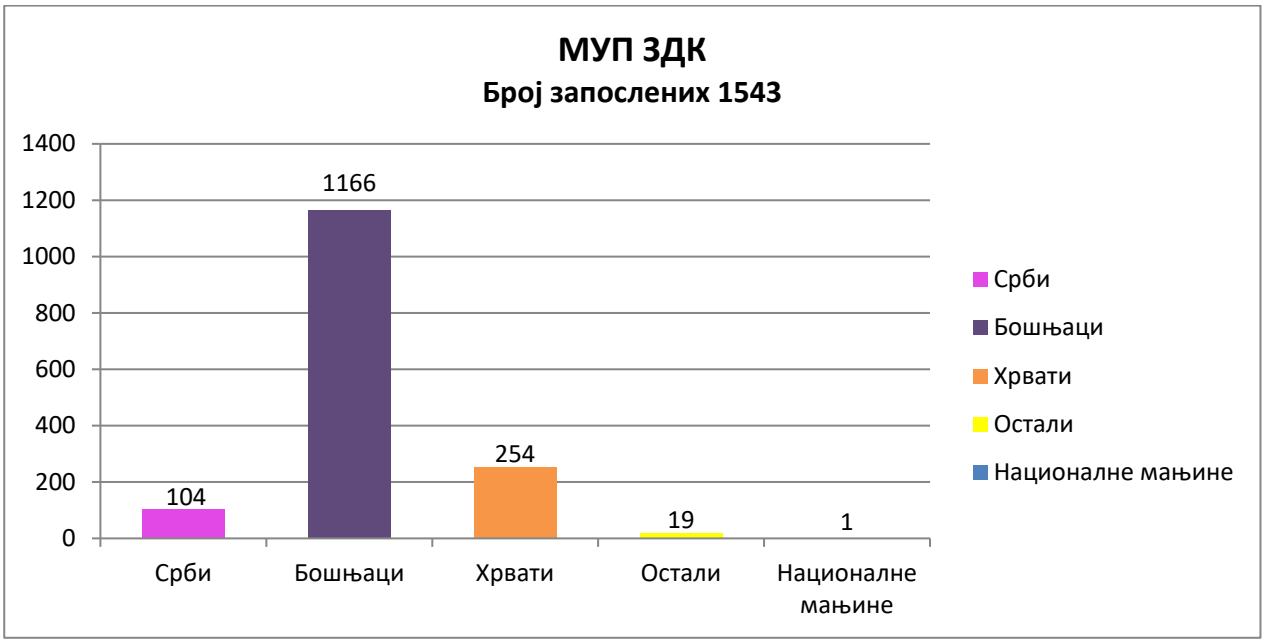
4.2.4. Министарство унутрашњих послова Зеничко-добојског кантона

Актом Министарства унутрашњих послова Зеничко-добојског кантона, број 08-05/2-32-1-5776-1/17 од 31. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине обавијештени су о сљедећем:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	1.235	74	492	1.801
Попуњено	1.095	52	396	1.543
Са ВСС није попуњено	ВСС – 1 ВСС/ВШС – 24	22	–	47

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Полицијски службеници:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
58	2	45	11	–	–

Државни службеници:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
3	–	3	–	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 1.216 мушкараца и 327 жена.

4.2.5. Министарство унутрашњих послова Босанско-подрињског кантона

Актом Министарства унутрашњих послова Босанско-подрињског кантона, број: 07-01-34-4441-1/17 од 31. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине информисани су:

„…Напомињемо да у укупан број, број мушкараца и број Бошњака, није урачунат министар за унутрашње послове (функционер, Бошњак, мушкарац).

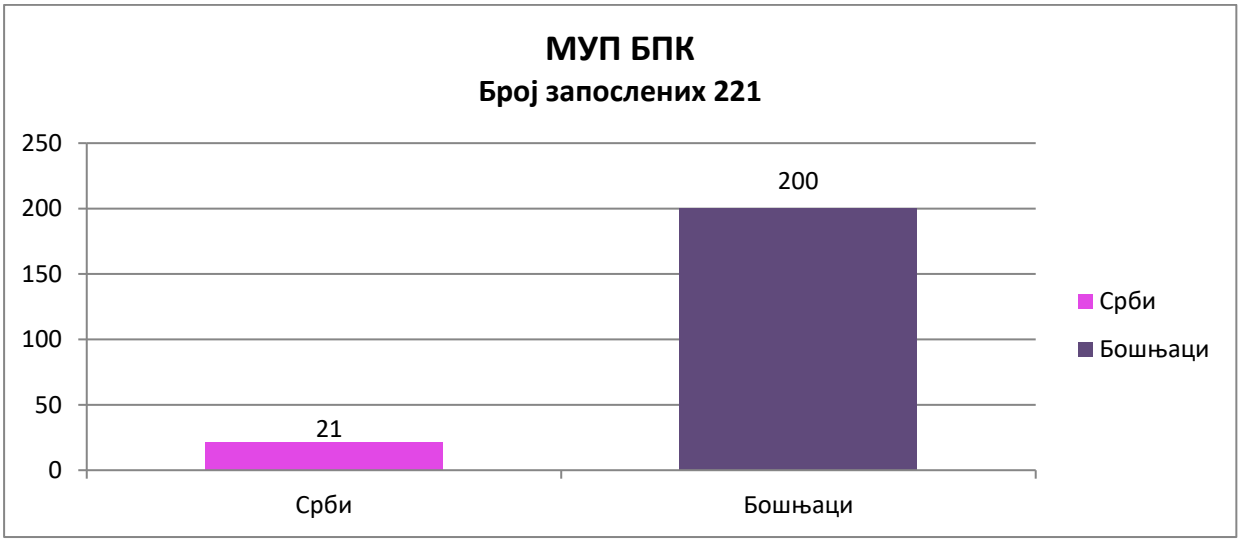
Такође напомињемо да у табели 1, код података за полицијске службенике, није попуњен број полицијских службеника који се односи на податак 'са ВСС није попуњено', из

разлога што је према важећем Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у МУП-а БПК-а Горажде, услов за попуњавање радних мјеста полицијских службеника посједовање чина, а не школска спрема."

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	198	26	62	286
Попуњено	156	9	56	221
Са ВСС није попуњено	–	17	–	17

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
33	–	33	–	–	–

Полна структура запослених на дан,30. септембар 2017. године: 183 мушкарца и 38 жена.

4.2.6. Министарство унутрашњих послова Средњобосанског кантона

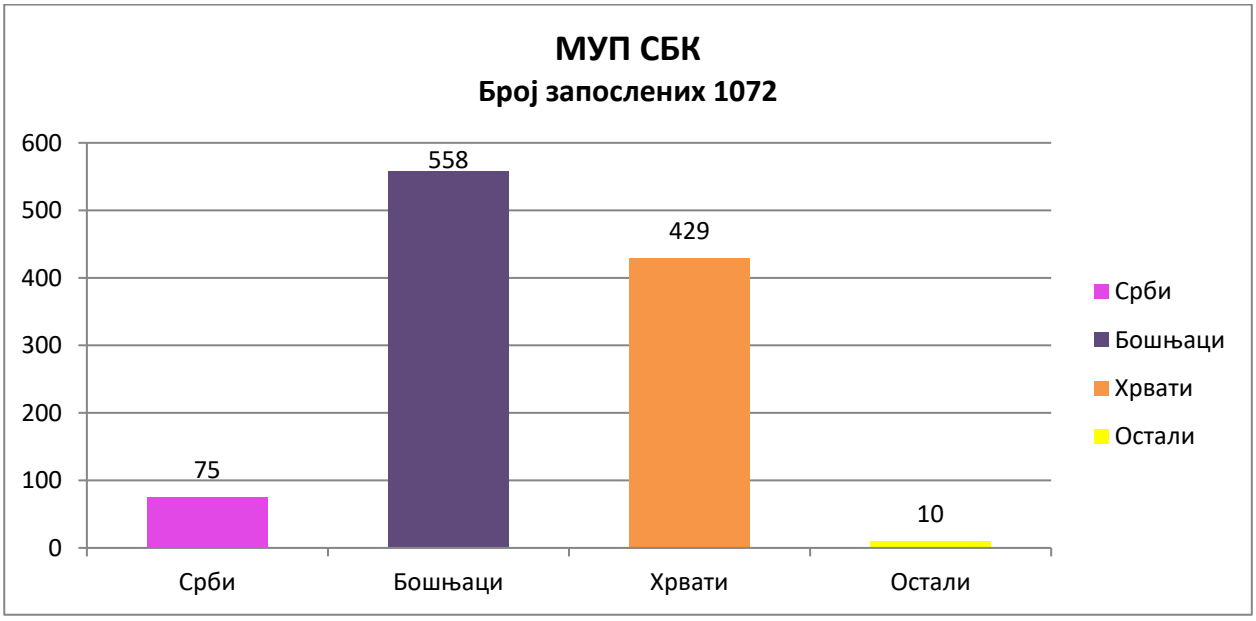
Актом Министарства унутрашњих послова Средњобосанског кантона, број 01/2-34-212/17 од 2. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине информисани су:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	847	73	288	1.208
Попуњено	755	51	266	1.072
Са ВСС није попуњено	–	22	22	44

Напомена: По систематизацији, намјештеника треба да буде 288, попуњено је 266 радних мјеста намјештеника, недостаје 22, с тим да су намјештеници са ВШС, ССС, ВК и ОШ.

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
23	–	10	13	–	–

У националну структуру руководних радника убрајају се : министар, помоћник министра, помоћник у кабинету министра, секретар министарства, комесар, начелници, командири/заповједници ПС.

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 885 мушкараца и 187 жена.

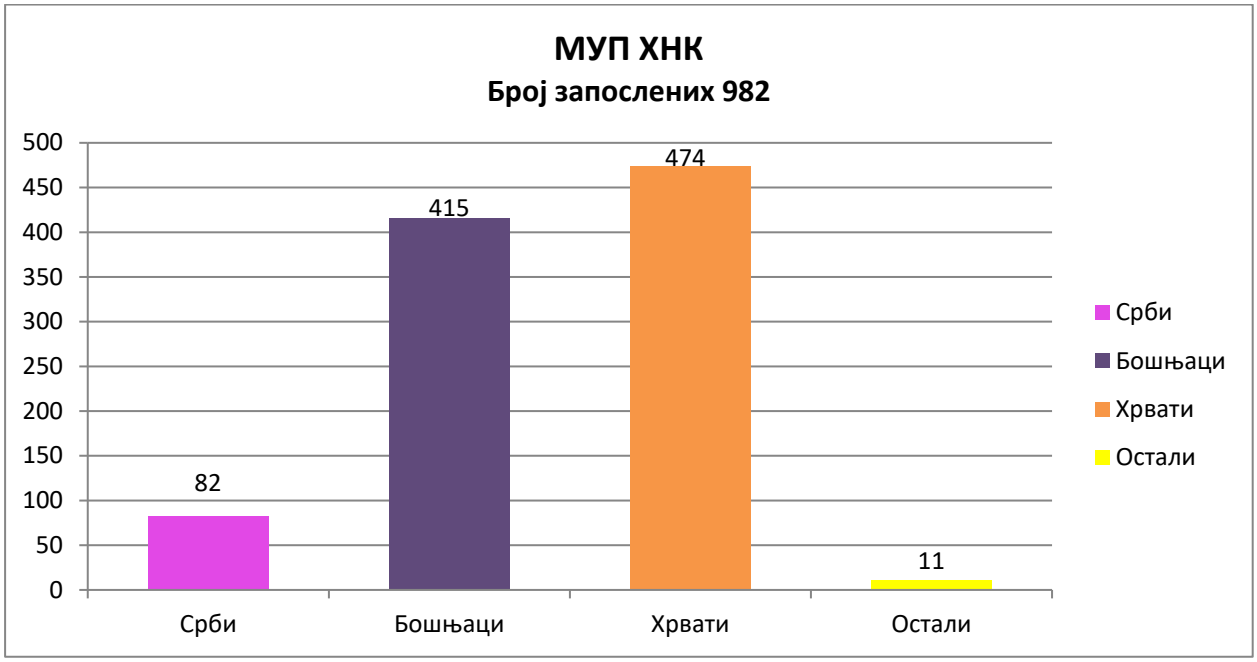
4.2.7. Министарство унутрашњих послова Херцеговачко-неретванског кантона

Актом Министарства унутрашњих послова Херцеговачко-неретванског кантона, број 02-03-1267/17, који је запримљен дана 8. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине информисани су:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	895	63	329	1.287
Попуњено	647	53	282	982
Са ВСС није попуњено	12	10	–	22

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
4	–	1	3	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 754 мушкарца и 228 жена.

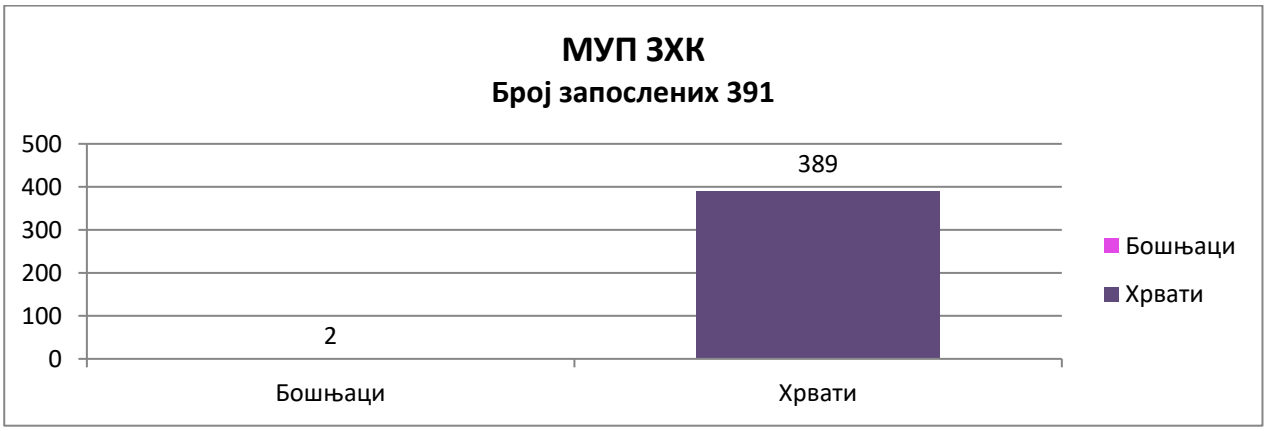
4.2.8. Министарство унутрашњих послова Западнохерцеговачког кантона

Актом Министарства унутрашњих послова Западнохерцеговачког кантона број 02-3/2-1399/17-1 од 27. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине информисани су:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	298	39	152	489
Попуњено	235	25	131	391
Са ВСС није попуњено	23	14	–	37

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
10	–	–	10	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 280 мушкараца и 111 жена.

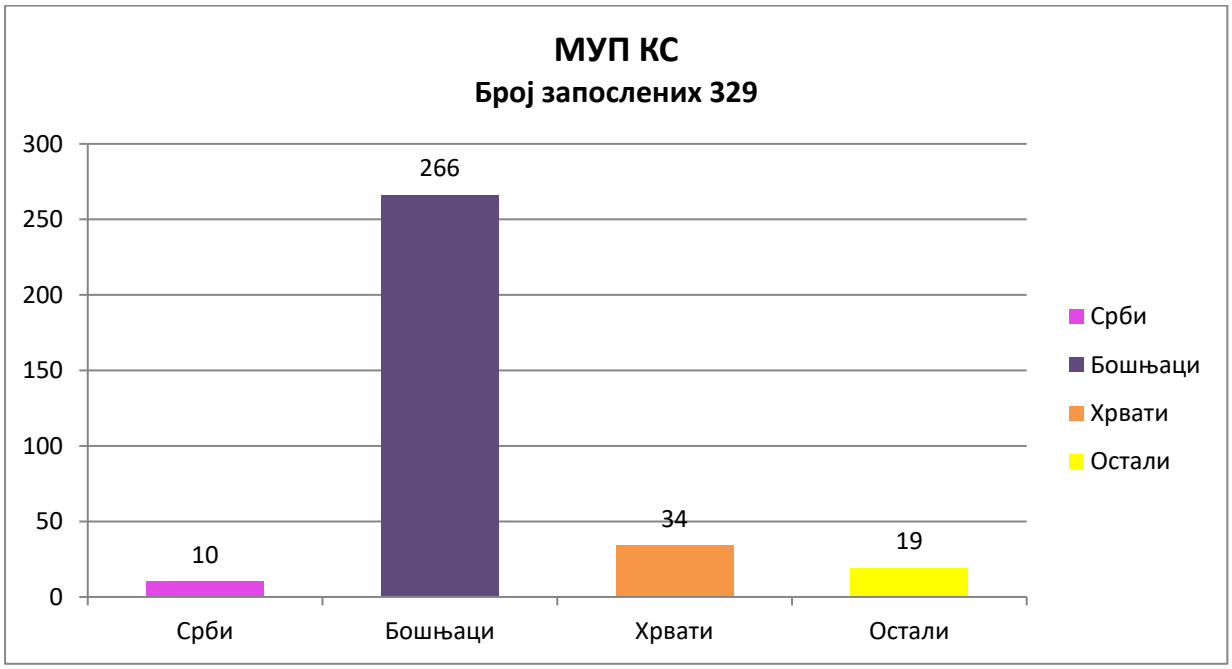
4.2.9. Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево

Актом Министарства унутрашњих послова Кантона Сарајево, број 01/5-1-34-15049 од 14. 11. 2017. године, достављени су подаци о националној структури запослених у Министарству унутрашњих послова Кантона Сарајево.

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	–	79	324	403
Попуњено	–	45	284	329
Са ВСС није попуњено	–	34	–	–

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
19	–	17	2	–	–

Напомена: Закон о државној служби у Кантону Сарајево („Службене новине Кантона Сарајево", број 31/16) не познаје термин руководни радници, тако да подаци у горе наведеној табели подразумијевају радна мјеста помоћника министра и шефова унутрашњих организационих јединица.

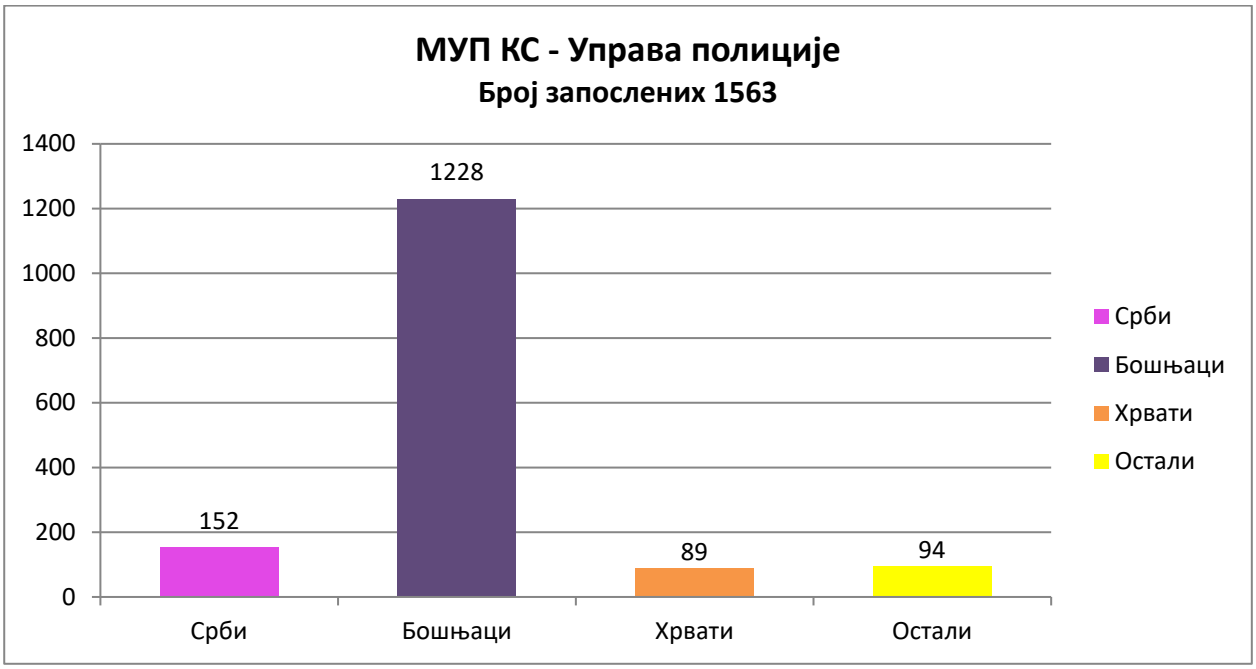
Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 122 мушкарца и 207 жена.

Актом Министарства унутрашњих послова Кантона Сарајево, број 02/5-1-34-1-1509 од 21.11.2017. године, достављени су подаци о националној структури запослених у Управи полиције Министарства унутрашњих послова Кантона Сарајево.

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	1.729	42	214	1.985
Попуњено	1.362	19	182	1.563
Са ВСС није попуњено	–	23	–	23

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
50	2	42	3	3	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 1.355 мушкараца и 208 жена.

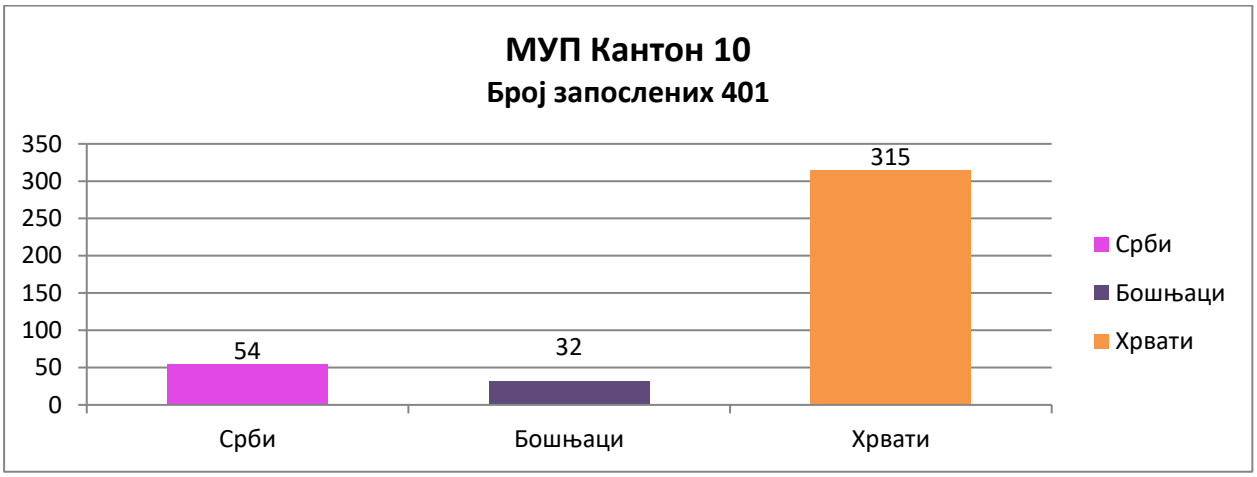
4.2.10. Министарство унутрашњих послова Кантона 10

Актом Министарства унутрашњих послова Кантона 10, број 02-01-34-16539/17 од 6. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине обавијештени су:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	360	36	122	518
Попуњено	293	14	94	401
Са ВСС није попуњено	16	22	–	38

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
11	1	1	9	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 319 мушкараца и 82 жене.

5. БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

5.1. Законодавни оквир

Законом о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине[42] прописује се радноправни статус државних службеника, јавних службеника и намјештеника (у даљем тексту: службеници и намјештеници) запошљавање, стручно усавршавање и образовање, оцјењивање службеника, одговорност за повреде радних дужности и за штете, заштита на раду, као и друга питања од значаја за остваривање права и обавеза по основу рада службеника и намјештеника. Овај закон нема посебну одредницу о националној структури државних службеника.

Законом о полицијским службеницима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине[43] регулишу се полицијска овлашћења и радноправни статус полицијских службеника Полиције Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Члан 4 Закона о полицијским службеницима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине гласи:

„Структура полицијских службеника у Полицији одражава састав становништва Брчко дистрикта БиХ.

[42] Закон о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, „Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број 09/14.
[43] Закон о полицијским службеницима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, „Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, бр. 04/08, 41/07, 36/09, 60/10, 37/14 и 13/16.

Структура свих комисија и других стручних, радних и управних тијела која се формирају у Полицији у складу је са ставом 1 овог члана."

5.2. БЕЗБЈЕДНОСНО-ПОЛИЦИЈСКЕ АГЕНЦИЈЕ НА НИВОУ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ – ПРИКАЗ ПРИСТИГЛИХ ОДГОВОРА

5.2.1. Полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине

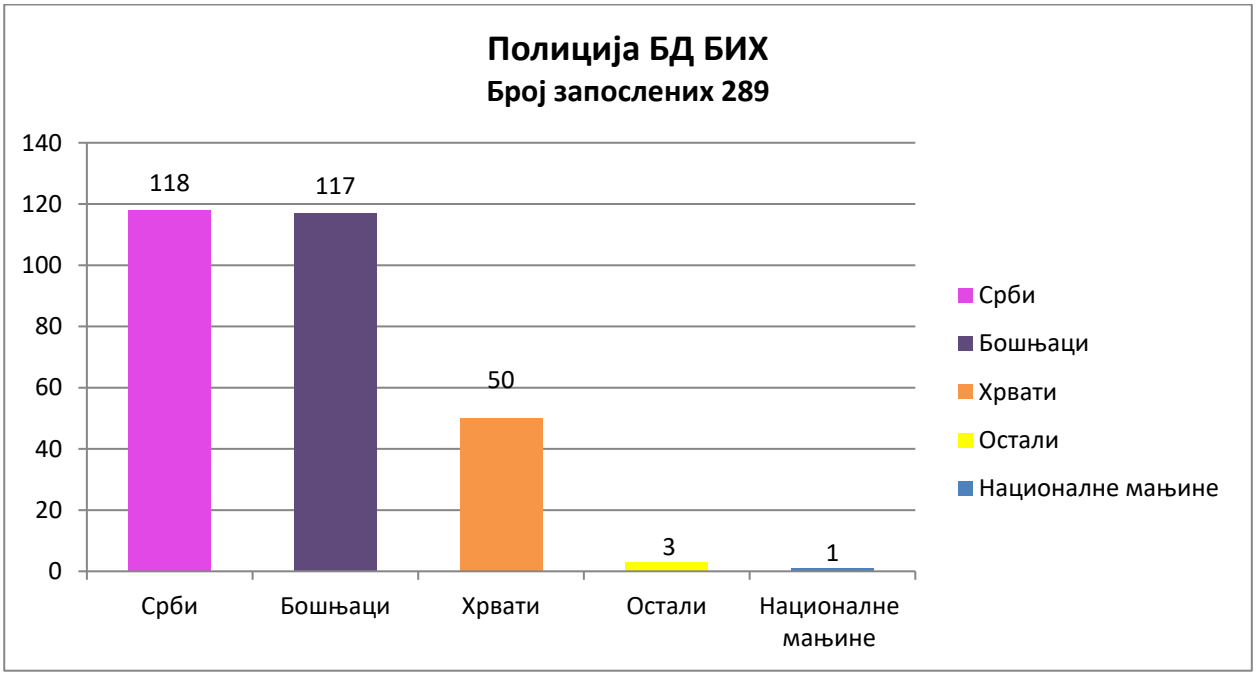
Полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине обезбјеђује сигурну и безбједну средину свим лицима у Дистрикту, и ради поштујући међународно призната људска права и основне слободе предвиђене Уставом Босне и Херцеговине.

Актом Полиције Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 14.05-33-76406/17 од 2. 11. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине обавијештени су:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Мандатна позиција	Шеф Полиције и замјеник шефа полиције	Укупно
Систематизовано	274	35	20	1	2	332
Попуњено	251	23	13	–	2	289
Са ВСС није попуњено	8	9	–	1	–	18

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
27	11	10	6	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 255 мушкараца и 34 жене.

5.3. Судска полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине

Судска полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине основана је Законом о Судској полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине[44].

Законом су дефинисана овлашћења, организација, средства за рад, права и обавезе, радни односи те друга питања од важности за организацију и рад Судске полиције Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. У оквиру својих овлашћења, Судска полиција Брчко дистрикта пружа помоћ Апелационом и Основном суду Брчко дистрикта Босне и Херцеговине како је то прописано законом, у смислу прибављања информација, извршавања налога суда за довођење учесника у судском поступку према налозима судова Дистрикта Брчко, спровођења осуђених лица у установе за извршење санкција изречених пресудама суда, одржавања реда у судници, обезбјеђивања судија и службеника суда, као и других лица унутар суда, интерног обезбјеђивања зграде суда, те извршавања других налога суда. Такође, Судска полиција Брчко дистрикта у складу са својим овлашћењима пружа помоћ у обезбјеђивању увида у службену документацију, укључујући судске и управне списе, а нарочито приликом прибављања неопходних информација, докумената и списа у случају пружања отпора или несарадње од било којег службеника у току истраге. Судска полиција Брчко дистрикта проводи налоге суда који се односе на претрес имовине и лица, на привремено одузимање предмета, на обезбјеђивање провођења извршних налога суда, као и других налога суда, чији је циљ предузимање корака којима се осигурава успјешно одвијање датог судског поступка. Судска полиција Брчко дистрикта у циљу експертизе или оперативне подршке може затражити помоћ служби за провођење закона Босне и Херцеговине или ентитета.

Одредбе из Закона о раду Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (и Правилника о раду запослених у правосуђу Брчко дистрикта Босне и Херцеговине) о запошљавању у правосудним институцијама сходно се примјењују на запошљавање у Судској полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Правосудна комисија регулише сва права и обавезе које се односе на запошљавање, здравствено, пензионо и инвалидско осигурање, као и сва друга права која се односе на рад Судске полиције.

Члан 3 Закона о Судској полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прописује да:

„Састав особља запосленог у Судској полицији у принципу одражава национални састав становништва у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине”.

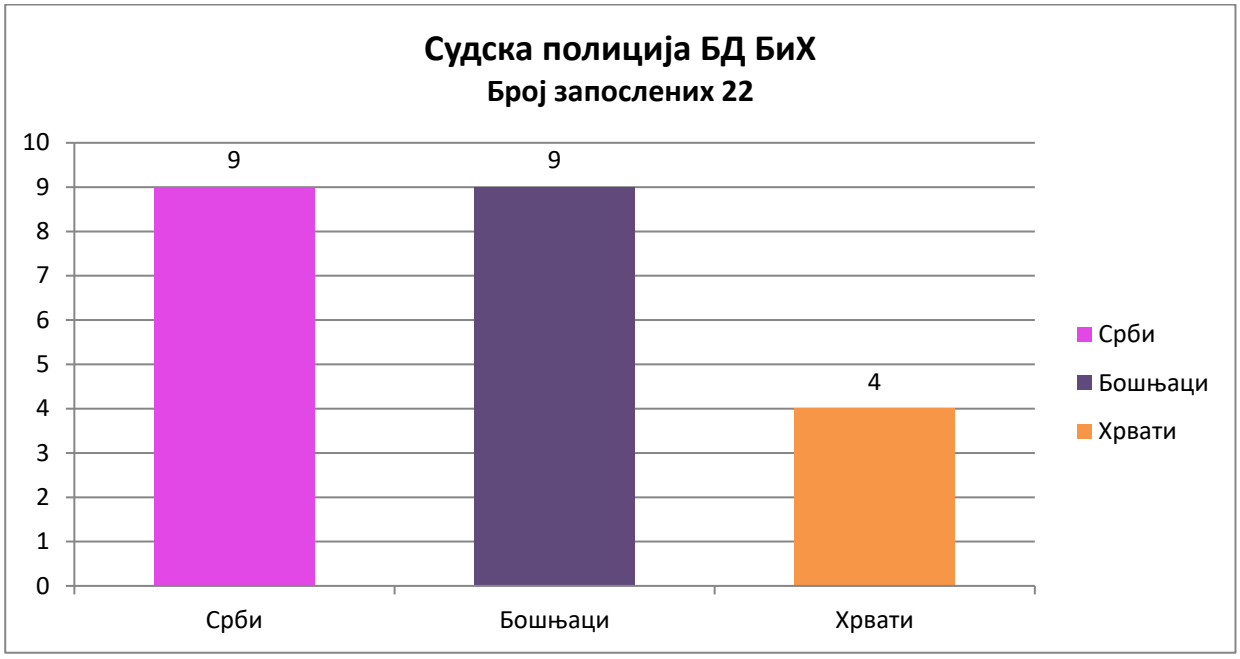
[44] Закон о судској полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, „Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, бр. 42/04, 19/07, 2/08, 31/11 и 42/11.

Актом Правосудне комисије Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, број: СУПК-1799/17 од 27. 10. 2017. године, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине запримили су сљедеће податке:

Структура кадрова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на дан 30. септембар 2017. године:

	Полицијских службеника	Државних службеника	Намјештеника	Укупно
Систематизовано	22	–	–	22
Попуњено	22	–	–	22
Са ВСС није попуњено	–	–	–	–

Национална структура запослених на дан 30. септембар 2017. године:

Национална структура руководних радника на дан 30. септембар 2017. године:

Укупно	Срби	Бошњаци	Хрвати	Остали	Националне мањине
2	–	1	1	–	–

Полна структура запослених на дан 30. септембар 2017. године: 21 мушкарац и једна жена.

6. ПРОЦЕНТУАЛНО ИСКАЗАНА НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНИМ АГЕНЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ, према стању на дан 30. 9. 2017. године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА						
Назив	**Укупно**	**Срби**	**Бошњаци**	**Хрвати**	**Остали**	**Националне мањине**
Дирекција за координацију полицијских тијела	100,00	31,33%	54,10%	13,71%	0,86%	/
Гранична полиција БиХ	100,00	33,25%	41,35%	23,15%	2,24%	/
Агенција за форензичка испитивања и вјештачења	100,00	46,15%	34,62%	15,38%	3,85%	/
Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова	100,00	23,26%	34,88%	32,56%	9,30%	/
Агенција за полицијску подршку	100,00	22,86%	57,14%	17,14%	2,86%	/
Државна агенција за истраге и заштиту	100,00	40,23%	43,44%	15,89%	0,44%	/
Служба за послове са странцима	100,00	38,26%	40,87%	19,13%	1,74%	/
Агенција за идентификациона документа евиденцију и размјену података	100,00	41,10%	34,93%	14,38%	8,22%	1,37%
Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност	100,00	31,58%	47,37%	21,05%	/	/
Обавјештајно-безбједносна агенција	100,00	32,28%	45,68%	19,88%	1,73%	0,43%

ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ						
Назив	**Укупно**	**Срби**	**Бошњаци**	**Хрвати**	**Остали**	**Националне мањине**
Министарство унутрашњих послова Федерације БиХ	100,00	6,43%	82,14%	9,29%	2,14%	/
Федерална управа полиције	100,00	8,74%	69,39%	17,91%	3,81%	0,14%
Судска полиција Федерације БиХ	100,00	13,89%	59,92%	25,20%	0,99%	/

РЕПУБЛИКА СРПСКА						
Назив	**Укупно**	**Срби**	**Бошњаци**	**Хрвати**	**Остали**	**Националне мањине**
Министарство унутрашњих послова Републике Српске	100,00	93,12%	5,14%	1,01%	0,48%	0,25%
Судска полиција Републике Српске	100,00	93,61%	3,20%	1,83%	0,46%	0,91%

БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ						
Назив	**Укупно**	**Срби**	**Бошњаци**	**Хрвати**	**Остали**	**Националне мањине**
Полиција Брчко дистрикта БиХ	100,00	40,83%	40,48%	17,30%	1,04%	0,35%
Судска полиција Брчко дистрикта БиХ	100,00	40,91%	40,91%	18,18%	/	/

КАНТОНИ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ						
Назив	**Укупно**	**Срби**	**Бошњаци**	**Хрвати**	**Остали**	**Националне мањине**
МУП Унско-санског кантона	100,00	8,96%	87,85%	2,71%	0,47%	/
МУП Унско-санског кантона – Административни дио	100,00	1,74%	95,93%	1,74%	0,58%	/
МУП Посавског кантона	100,00	8,08%	14,14%	77,78%	/	/
МУП Тузланског кантона	100,00	6,87%	85,29%	4,98%	2,86%	/
МУП Зеничко-добојског кантона	100,00	6,74%	75,52%	16,45%	1,23%	0,06%
МУП Босанско-подрињског кантона	100,00	9,50%	90,50%	/	/	/
МУП Средњобосанског кантона	100,00	7%	52,05%	40,02%	0,93	/
МУП Херцеговачко-неретванског кантона	100,00	8,35%	42,26%	48,27%	1,12%	/
МУП Западнохерцеговачког кантона	100,00	/	0,51%	99,49%	/	/
МУП Кантона Сарајево	100,00	3,04%	80,85%	10,33%	5,78%	/
МУП Кантона Сарајево – Управа полиције	100,00	9,72%	78,57%	5,69%	6,01%	/
МУП Кантона 10	100,00	13,47%	7,98%	78,55%	/	/

7. НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА НА ТЕРИТОРИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине су, приликом израде овог извјештаја, а по извршеној анализи релевантних одредаба важећих закона на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини којима се уређује питање националне структуре запослених у полицијско-безбједносним агенцијама, упутили Агенцији за статистику Босне и Херцеговине и Федералном заводу за статистику Босне и Херцеговине дописе (акт Ои-К-Са-101/18 од 8. 3. 2018. године). којима су затражили податке о етничкој/националној припадности и полу становништва на нивоу Босне и Херцеговине према попису из 1991. године; податке о етничкој/националној припадности и полу становништа према попису из 1991. године за територију коју сада чине Федерација Босне и Херцеговине, Република Српска, кантони Федерације Босне и Херцеговине и Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, те податке о етничкој/националној припадности становништва на нивоу Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, кантона Федерације Босне и Херцеговине и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине према посљедњем званичном попису становништва.

Такође је упућен акт Републичком заводу за статистику Републике Српске Босне и Херцеговине акт број Ои-К-Са-101/18 од 8. 3. 2018. године и истим је затражена достава података о етничкој/националној припадности и полу становништва на нивоу Републике Српске, према посљедњем званичном попису становништва.

Агенција за статистику Босне и Херцеговине[45] обавијестила је омбудсмане за људска права Босне и Херцеговине о сљедећем:

„…Податке којима располаже Агенција за статистику БиХ, по питању етничког/националног изјашњавања можете наћи на званичној страници Попис 2013. године http://www.popis.gov.ba/. Подаци су прикупљени приликом посљедњег пописа становништва, кућанстава и станова у БиХ 2013. године, расположиви на нивоу Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Дистрикта Брчко:

http://www.popis.gov.ba2013/knjigePregled.html

у дијелу странице ЈЕДНОСТАВАН ПРИСТУП, гдје можете преузети књигу бр 2. (Етничка/национална припадност, вјероисповијест, матерњи језик) са припадајућим табелама у Excel формату…)”.

Табела „Становништво према етничкој/националној припадности и полу” представља саставни дио овог извјештаја и дата је у Анексу I.

[45] Акт Агенције за статистику Босне и Херцеговине, број 11-43-2-12-339-3/18 од 20. 3. 2018. године

У наставку су дати подаци о етничкој/националној припадности и полу за нивоу Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и свих десет кантона према попису из 2013. године:

ТЕРИТОРИЈА	Укупно	Бошњаци	Хрвати	Срби	Не изјашњава се	Остали	Непознато
Босна и Херцеговина	3.531.159	1.769.592	544.780	1.086.733	27.055	96.539	6.460
%	100,00	50,11%	15,43%	30,78%	0,77%	2,73%	0,18%
Федерација БиХ	2.219.220	1.562.372	497.833	56.550	18.344	79.838	4.233
%	100,00	70,40%	22,44%	2,55%	0,83%	3,60%	0,19%
Република Српска	1.228.423	171.839	26.645	1.001.299	8.189	15.324	2.127
%	100,00	13,99%	2,41%	81,51%	0,67%	1,25%	0,17%
Брчко Дистрикт БиХ	83.516	35.381	17.252	28.884	522	1.377	100
%	100,00	42,36%	20,66%	34,58%	0,63%	1,65%	0,12%

КАНТОНИ	Укупно	Бошњаци	Хрвати	Срби	Не изјашњава се	Остали	Непознато
Унско-сански	273.261	246.012	5.073	8.452	1.847	11.539	338
%	100,00	90,03%	1,83%	3,09%	0,68%	4,22%	0,12%
Посавски кантон	43.453	8.252	33.600	831	214	459	97
%	100,00	18,99%	77,32%	1,91%	0,49%	1,06%	0,22%
Тузлански	445.028	392.356	23.592	7.058	3.444	17.815	763
%	100,00	88,16%	5,30%	1,59%	0,77%	4,00%	0,17%
Зеничко--добојски	364.433	299.452	43.819	5.543	2.453	12.808	358
%	100,00	82,17%	12,02%	1,52%	0,67%	3,15%	0,10%
Босанско-подрињски	23.734	22.313	24	885	77	426	9
%	100,00	94,01%	0,10%	3,73%	0,32%	1,79%	0,04%
Средњобо-сански	254.686	146.652	97.629	3.043	1.014	5.240	1.108
%	100,00	57,58%	38,33%	1,19%	0,40%	2,06%	0,44%
Херцеговачко неретвански	222.007	92.005	118.297	6.432	1.764	3.054	455
%	100,00	41,44%	53,29%	2,90%	0,79%	1,38%	0,20%
Западнохер-цеговачки	94.898	718	93.725	101	66	124	164
%	100,00	0,76%	98,76%	0,11%	0,07%	0,13%	0,17%
Кантон Сарајево	413.593	346.575	17.520	13.300	7.250	28.075	873
%	100,00	83,80%	4,24%	3,22%	1,75%	6,79%	0,21%
Кантон 10	84.127	8.037	64.604	10.905	215	298	68
%	100,00	9,55%	76,79%	12,96%	0,26%	0,35%	0,08%

Федерални завод за статистику[46] доставио је омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине сљедеће информације:

„…Процјена структуре становништва према етничкој/националној припадности за ентитете Босне и Херцеговине и Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, као и за кантоне Федерације Босне и Херцеговине према подацима пописа становништва 1991. године, урађена је увидом у мапе пописних кругова на међуентитетској линији, те су на тај начин добијени сљедећи подаци:

	Укупно	**Муслимани**	**Срби**	**Хрвати**	**Југословени**	**Остало**
БиХ	**4.377.033**	**1.902.956**	**1.366.104**	**760.852**	**242,682**	**104.439**
%	100,0	43,5%	31,2%	17,4%	5.5%	2,4%
ФБиХ	**2.720.074**	**1.423.593**	**478.122**	**594.362**	**161.938**	**62.059**
%	100,0	52,3 %	17,6%	21,9%	5,9%	2,3%
РС	**1.569.332**	**444.746**	**869.854**	**144.238**	**75.013**	**39.481**
%	100,0	28,1%	55,4%	9,2%	4,8%	2,5%
БД БиХ	**87.627**	**38.617**	**18.128**	**22.252**	**5.731**	**2.899**
%	100,0	44,1%	20,7%	25,4%	6,5%	3,3%

Кантони	**Укупно**	**Муслимани**	**Срби**	**Хрвати**	**Југословени**	**Остали**
Унско-сански	343.317	248.545	71.863	9.805	8.574	4.530
%	100,0	72,4%	20,9%	2,9%	2,5%	1,3%
Кантон Посавски	59.478	8.102	6.685	41.925	1.767	999
%	100,0	13,6%	11.2%	70,5%	3,0%	1,7%
Тузлански	493.887	348.034	64.694	33.856	34.094	13.479
%	100,0	70,5%	13,1%	6,8%	6,9%	2,7%
Зеничко-добојски	477.868	279.565	70.716	88.081	28.956	10.550
%	100,0	58,5%	14,8%	18,4%	6,1%	2,2%
Босанско-подрињски	40.205	27.635	11.122	80	782	586
%	100,0	68,7%	27,7%	0,2%	1,9%	1,5%
Средњобосански	340.072	147.623	40.187	131.712	13.803	6.747
%	100,0	43,4%	11,8%	38,7%	4,1%	2,0%
Херцеговачко--неретвански	267.590	99.953	37.674	108.888	16.263	4.812
%	100,0	37,4%	14,1%	40,4%	6,1%	1,8%
Западнохер-цеговачки	88.992	1.611	231	86.164	278	708
%	100,0	1,8%	0,3%	96,8%	0,3%	0,8%
Кантон Сарајево	492.983	250.484	133.695	34.568	55.499	18.737
%	100,0	50,8%	27,1%	7,0%	11,3%	3,8%
Кантон 10	115.682	12.041	41.255	59.553	1.992	911
%	100,0	10,4%	35,7%	51,5%	1,1%	0,8%

[46] Акт Федералног завода за статистику број 06-32.9-340/18 од 16. 3. 2018. године

Републички завод за статистику Републике Српске[47] обавијестио је омбудсмане за људска права Босне и Херцеговине:

„…У вези с вашим дописом, достављамо вам тражене податке за Републику Српску по етничкој/националној припадности добијене из пописа становништва, домаћинства и станова у 2013. години, а које је објавио Републички завод за статистику Републике Српске на основу Закона о обради и објављивању резултата пописа становништва, домаћинстава и станова 2013. године у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број 82/16):"

Табела 1. СТАНОВНИШТВО ПРЕМА ЕТНИЧКОМ/НАЦИОНАЛНОМ ИЗЈАШЊАВАЊУ И ПОЛУ, НИВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Територија	Пол	Укупно	Бошњаци	Хрвати	Срби	Не изјашњава се	Остали	Непознато
РЕПУБЛИКА СРПСКА	**Укупно**	1.170.342	148.477	26.509	970.857	7.861	14.641	1.997
	%	100,00	12,69%	2,27%	82,95%	0,67%	1,25%	0,17%
	Мушки	571.812	72.148	11.005	477.334	3.202	7.207	916
	%	100,00	6,16%	0,94%	40,79%	0,27%	0,62%	0,08%
	Женски	598.530	76.329	15.504	493.523	4.659	7.434	1.081
	%	100,00	6,52%	1,32%	42,17%	0,40%	0,64%	0,09%

8. ПОЛНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНИМ АГЕНЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине приликом израде овог извјештаја провели су истраживање које се састојало у достављању упита свим полицијско-безбједносним агенцијама у Босни и Херцеговини, којим је затражено достављање података, осим о националној и о полној структури запослених.

Анализирајући запримљене податке о полној структури запослених у полицијско-безбједносним агенцијама у Босни и Херцеговини, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине утврдили су да су у готово свим полицијско-безбједносним агенцијама у Босни и Херцеговине мушкарци заступљени изнад 60%, и то:

1. На нивоу Босне и Херцеговине:

- Дирекцији за координацију полицијских тијела – 88% мушкараца и 12% жена;
- Гранична полиција Босне и Херцеговине – 87% мушкараца и 13% жена;
- Државна агенција за истраге и заштиту –73% мушкараца и 27% жена;
- Служба за послове са странцима – 65% мушкараца и 35% жена;
- Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података – 63% мушкараца и 37% жена;

[47] Акт Републичког завода за статистику број 06-3/060-409/18 од 14. 3. 2018. године

- Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност – 68% мушкараца и 31% жена;
- Обавјештајно-сигурносна агенција – 73,62% мушкараца.

Изузетак представљају:

- Агенција за форензичка испитивања и вјештачења, која има једнак омјер мушкараца и жена;
- Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова гдје је запослено 58% жена и 42% мушкараца;
- Агенција за полицијску подршку Министарства сигурности БиХ, са 51% жена и 49% мушкараца.

2. На нивоу Федерације Босне и Херцеговине:

- Федерална управа полиције – 81% мушкараца и 19% жена;
- Судска полиција Федерације Босне и Херцеговине – 89% мушкараца и 11% жена.

Изузетак представља Министарство унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине, са 60% жена и 40% мушкараца.

3. На нивоу Републике Српске:

- Министарство унутрашњих послова Републике Српске – 77% мушкараца и 23% жена;
- Судска полиција Републике Српске – 88% мушкараца и 12% жена.

4. Брчко дистрикт БиХ:

- Полиција Брчко дистрикта БиХ – 88% мушкараца и 12% жена;
- Судска полиција Брчко дистрикта БиХ – 95% мушкараца и 5% жена.

5. На нивоу кантона Федерације БиХ, полна структура запослених у министарствима унутрашњих послова је сљедећа:

- Унско-сански кантон – 90% мушкарца и 10% жена, у административном дијелу – 62% жена и 38% мушкараца;
- Посавски кантон – 77% мушкараца и 23% жена;
- Тузлански кантон – 81% мушкараца и 19%;
- Зеничко-добојски кантон – 79 % мушкараца и 21% жена;
- Босанско-подрињски кантон – 83% мушкараца и 17% жена ;
- Средњобосански кантон – 83% мушкараца и 17% жена;
- Херцеговачко-неретвански кантон – 77% мушкараца и 23% жена;
- Западнохерцеговачки кантон – 72% мушкараца и 28% жена;
- Кантон Сарајево – 63% жена и 37% мушкараца, а у Управи полиције – 87% мушкараца и 13% жена;
- Кантон 10 – 80 % мушкараца и 20% жена.

9. ЖАЛБЕ ЗАПРИМЉЕНЕ У ИНСТИТУЦИЈИ ОМБУДСМАНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЈУ ПО НАЦИОНАЛНОЈ ОСНОВИ У ПОЛИЦИЈСКО-БЕЗБЈЕДНОСНИМ АГЕНЦИЈАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Примјер 1. Жалиоци[48] се обраћају омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине наводећи да су жртве дискриминације по етничкој основи, да већ годинама конкуришу на позиције у Министарству унутрашњих послова Кантона 10, али, како се наводи, не могу добити посао јер су српске националности.

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине упутили су дана 5. 6. 2013. године препоруку број П-114/13 министру унутрашњих послова Кантона 10 да предузме мјере на обезбјеђењу структуре запослених према попису из 1991. године. Препорука није испоштована, нити је по истој достављено изјашњење.

Примјер 2. Жалиоци[49] се обраћају омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине са жалбом на Граничну полиције Босне и Херцеговине. Жалба се односи на интерни оглас[50] за попуњавање слободних радних мјеста полицијских службеника Граничне полиције Босне и Херцеговине путем унапређења у чин „млађи инспектор", с обзиром на то да текст огласа не предвиђа нити једну упражњену позицију за остале, а што за посљедицу има неповољан положај групе људи, односно, у конкретном случају, већ запослених у Граничној полицији Босне и Херцеговине у нижем чину од чина „млађи инспектор" који не припадају једном од три конститутивна народа у односу на запослене у нижем чину од чина „млађи инспектор" који су припадници конститутивних народа, из разлога што је првој групи ускраћена могућност напредовања у служби.

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине упутили су дана 15. 4. 2014. године препоруку број П-83/14 директору Граничне полиције Босне и Херцеговине да *отклони установљену дискриминацију, на начин што ће поништити интерни оглас за попуњавање слободних радних мјеста полицијских службеника Граничне полиције Босне и Херцеговине путем унапређења у чин „млађи инспектор", број 17-05-2-34-11-416-3/14 од 6. 2. 2014. године, те расписати нови интерни оглас којим ће, од двије упражњене позиције, предвидјети једну за припаднике из реда осталих*.

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине обавијештени су актом директора[51] о сљедећем:

"...цијенећи вашу препоруку, прије свега као добронамјерну, те са жељом да се избјегне било каква даља конфликтна ситуација и по Граничну полицију БиХ и по подносиоце жалби, Гранична полиција БиХ ће објавити нови интерни оглас за попуну упражњених радних мјеста полицијских службеника, путем унапређења, којим ће се од двије позиције у

[48] Ж-БЛ-06-66/13 и Ж-БЛ-06-67/13, препорука П-114/13 од 5. 6. 2013. године.
[49] Ж-СА-06-187/14 и Ж-СА-06-318/14, препорука П-83/14 од 15. 4. 2014. године.
[50] Интерни оглас, број: 17-05-2-34-11-416-3/14 од 6. 2. 2014. године.
[51] Акт директора Граничне полиције, Министарство сигурности Босне и Херцеговине, број: 17-06-2-34-11-416-345/14 од 18. 6. 2014. године.

чину 'млађи инспектор' за полицијске службенике из реда 'осталих' једна интерно огласити."

...дана 17. 6. 2014. године донесена је одлука о покретању процедуре унапређења полицијских службеника, којом се предвиђа унапређење полицијских службеника у чин 'млађи инспектор' на радно мјесто 'шеф смјене' у Јединици ГП БиХ Аеродром Сарајево за кандидате из реда 'осталих' и у чин наредник (девет радних мјеста)..."

Примјер 3. Жалилац[52] се обратио омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине истичући да су му угрожена људска права јер су на конкурсу за мјесто домар/ложач – референт у Министарству унутрашњих послова Кантона 10 изабрана два лица хрватске националности, а да је он одбијен с обзиром на то да је српске националности.

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине упутили су дана 5. 4. 2014. године препоруку број П-68/14 Министарству унутрашњих послова Кантона 10 да предузме мјере на обезбјеђивању националне заступљености међу својим запосленицима, у складу са пописом из 1991. године. Препорука није испоштована, нити је по истој достављено изјашњење.

Примјер 4. Жалилац[53] се обратио омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине поводом упућеног захтјева за приступ информацијама везаним за запошљавање и унапређења полицијских службеника у Министарству унутрашњих послова Републике Српске. Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине упутили су дана 30. 9. 2015. године Министарству унутрашњих послова Републике Српске препоруку број П-225/15 да, уважавајући налазе из препоруке, достави податке о националној структури запослених у ЦЈБ Бања Лука, у складу са интерним актима. Препорука је испоштована[54].

Примјер 5. Жалилац[55] се обратио омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине наводећи да је Бошњак по националности, запослен као полицијски службеник у Министарству унутрашњих послова Републике Српске. У жалби је истакнуо да је након ступања на снагу Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству унутрашњих послова Републике Српске дискриминисан по националној основи приликом доношења рјешења о распореду у односу на полицијске службенике српске националности, који су доношењем нових рјешења о распореду напредовали у служби, а претходно су радили на истим пословима као и жалилац.

Након проведеног поступка истраживања, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине су Министарству унутрашњих послова Републике Српске упутили, дана 18. 10. 2017. године, препоруку број П-256/17 којом је препоручено да преиспита све околности доношења рјешења о распореду жалиоца и о предузетим мјерама обавијести омбудсмане за људска права Босне и Херцеговине. У одговору на препоруку[56]

[52] Ж-БЛ-06-192/14.
[53] Ж-БЛ-05-83/15 и Ж-БЛ-05-84/15.
[54] Акт Министарства унутрашњих послова Републике Српске, број 06/2-052-2556/14 од 20. 10. 2015. године.
[55] Ж-СА-06-1150/16.
[56] Акт Министарства унутрашњих послова Републике Српске, број Д/П-127-362/16 од 4. 12. 2017. године.

Министарство унутрашњих послова Републике Српске истакнуло је: *"…након поновног преиспитивања конкретног случаја, утврдили смо да је поступак распореда именованог извршен у складу са законским и подзаконским актима, да нема мјеста наводима који се односе на дискриминацију, по било каквој, а тако и по националној основи.."*.

Примјер 6. Жалилац[57] се обратио омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине жалбом везаном за заступљеност конститутивних народа на руководним позицијама у Судској полицији Унско-санског кантона. Истакнуо је да у сједишту Судске полиције УСК у Бихаћу у руководном кадру нису заступљени припадници српског народа, којем припада.

Примјер 7. Жалиоци[58], Бошњаци по националности, обратили су се омбудсманима за људска права жалбом везаном за дискриминацију на националној основи приликом пријема у радни однос у Федералној управи полиције по јавном огласу за попуну радног мјеста „полицајац у Специјалној полицијској јединици ФУП-а", број 09-19/1-34-2-557 од 27. 12. 2016. године.

Примјер 8. Жалилац[59], Србин по националности, обратио се омбудсманима за људска права Босне и Херцеговине жалбом везаном за заступљеност конститутивних народа на руководним позицијама у Судској полицији Зеничко-добојског кантона. Истакнуо је да у Судској полицији Зеничко-добојског кантону у руководном кадру нису заступљени припадници српског народа.

Примјер 9. Жалилац[60] се обратио омбудсманима за људска права са жалбом која се односи на националну структуру Судске полиције Федерације Босне и Херцеговине. У жалби је истакнуо да се у току 2017. године приликом поступка унапређења у виши чин није водило рачуна о заступљености конститутивних народа у Судској полицији Федерације Босне и Херцеговине; да је у Судској полицији Федерације БиХ запослено преко 500 службеника, од чега је само троје службеника из реда српског народа са чином „млађи инспектор судске полиције" или вишим и „старији наредник судске полиције" те да је претходно посљедица непримјењивања одредаба Устава Федерације Босне и Херцеговине, Закона о Судској полицији Федерације Босне и Херцеговине и Закона о полицијским службеницима Федерације Босне и Херцеговине; да се приликом провођења поступака унапређења и разматрања националне структуре у Судској полицији Федерације Босне и Херцеговине узима у обзир попис становништва из 2013. године а не попис из 1991. године, како је прописано Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

[57] Ж-БЛ-06-216/17.
[58] Ж-СА-06-841/17 и Ж-СА-06-842/17.
[59] Ж-СА-06-1185/17.
[60] Ж-СА-06-1297/17.

10. НАЛАЗ И МИШЉЕЊЕ ОМБУДСМАНА ЗА ЉУДСКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Босна и Херцеговина јесте демократска држава која функционише у складу са међународним стандардима и властитим уставима и законима, посебно имајући у виду поштивање људског достојанства, слободе и једнакости.

Устав Босне и Херцеговине, односно Анекс IV, дио је Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини. У Преамбули Устава Босне и Херцеговине предвиђено је да су: *„Бошњаци, Хрвати и Срби, као конститутивни народи (заједно са осталима)...”*.

Члан II став 4 Устава Босне и Херцеговине прописује:

„Уживање права и слобода, предвиђених у овом члану или у међународним споразумима наведеним у Анексу I овог Устава, осигурано је свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације по било ком основу као што је пол, раса, боја, језик, вјера, политичко и друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност са националном мањином, имовина, рођење или други статус”.

Устав Федерације Босне и Херцеговине, у поглављу I Успостављање Федерације, у члану 2 став 1 предвиђа:

„Бошњаци, Хрвати и Срби као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Федерације Босне и Херцеговине, равноправно уређују Федерацију Босне и Херцеговине, дефинисану Анексом II Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини”[61].

Надаље, члан V.1.ц Устава Федерације Босне и Херцеговине прописује да ће *„кантони у извршавању својих надлежности осигурати да конститутивни народи и припадници групе осталих буду пропорционално заступљени у министарствима кантона. Таква пропорционална заступљеност у складу је са пописом становништва из 1991. године до потпуног провођења Анекса 7”*[62].

Устав Републике Српске, у члану 1 став 4, прописује:

„Срби, Бошњаци и Хрвати, као конститутивни народи, остали и грађани, равноправно и без дискриминације учествују у вршењу власти у Републици Српској.”

У члану 97 ст. 5 и 6 Устава Републике Српске предвиђено је:

„Конститутивни народи и група осталих биће пропорционално заступљени у јавним институцијама у Републици Српској. Као уставни принцип, таква пропорционална заступљеност ће се базирати на попису из 1991. године, док се Анекс 7 у потпуности не спроведе, у складу са Законом о државној служби Босне и Херцеговине. Овај општи

[61] Првобитне одредбе овог члана замијењене су најприје Амандманом III, а затим Амандманом XXVII.
[62] Тачка ц) овог члана прописана је Амандманом LXXV.

принцип ће се прецизирати ентитетским законима. Ти закони ће утврдити конкретне рокове и регулисаће горе поменути принцип у складу са регионалном етничком структуром ентитета".

Систем сигурности у Босни и Херцеговини уређен је законима на нивоу Босне и Херцеговине, затим законима на нивоу ентитета, односно у Федерацији Босне и Херцеговине на нивоу кантона, као и законима на нивоу Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Анализирајући релевантне одредбе важећих закона којима се уређује питање запошљавања, те радноправних односа запослених у полицијско-безбједносним агенцијама на свим нивоима власти, без обзира на њихов статус (полицијски службеници, државни службеници или намјештеници/запосленици), омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине утврдили су да је уставни принцип који подразумијева равноправност конститутивних народа, односно принцип недискриминације, заступљен у свим законима који регулишу ову област.

Такође је утврђено да је основ за остваривање принципа равноправности конститутивних народа различит, на сљедећи начин:

1. На нивоу полицијско-безбједносних агенција Босне и Херцеговине прописано је да национална структура запослених полицијских службеника у полицијским органима треба да одражава националну структуру становништва према попису из 1991. године, односно према посљедњем попису становништа, док структура државних службеника треба да одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништва.

2. На нивоу полицијско-безбједносних агенција Федерације Босне и Херцеговине стање је сљедеће: Закон о полицијским службеницима Федерације Босне и Херцеговине који се примјењује на полицијске службенике Федералне управе полиције, те полицијске службенике који раде у другим организационим јединицама Федералног министарства унутрашњих послова прописује да структура полицијских службеника Федерације Босне и Херцеговине треба да одражава националну структуру становништва Федерације Босне и Херцеговине према попису из 1991. године, док Закон о унутрашњим пословима Федерације Босне и Херцеговине прописује да структура запосленика Федералног министарства и Управе полиције треба да одражава националну структуру становништва према посљедњем важећем попису становништва у Босни и Херцеговини. Структура Судске полиције Федерације Босне и Херцеговине треба да одражава националну структуру Федерације Босне и Херцеговине, а структура судске полиције у кантонима или на подручјима општинских судова треба да одражава националну структуру становништа кантона, односно подручја за које је надлежан општински суд.

Када говоримо о државним службеницима и намјештеницима, њихова структура, сходно законима који уређују ову област, треба да се базира на попису становништва из 1991. године, док се Анекс VII у потпуности не проведе.

3. У Републици Српској уставни принцип заступљености конститутивних народа уређен је на једнообразан начин, без обзира на статус запосленика, а национална структура запослених треба да одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништа. Тако, према Закону о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске, структура полицијских службеника у Министарству треба да одражава националну структуру становништва према посљедњем попису. Састав запослених у Судској полицији Републике Српске треба оквирно да одражава национални састав у складу са Уставом Републике Српске.

4. На нивоу Брчко дистрикта Босне и Херцеговине структура запослених у Полицији Брчко дистрикта и Судској полицији, сходно одредбама закона, треба да одражава национални састав становништа Брчко дистрикта, док Закон о државној служби у органима јавне управе у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине који уређује радноправни статус државних службеника, јавних службеника и намјештеника нема одредницу о заступљености конститутивних народа.

5. Закони на нивоу свих десет кантона који уређују радноправни статус полицијских службеника прописују да национална структура запослених полицијских службеника треба да одражава националну структуру становника на подручју које обухвата одређени кантон према попису становништва из 1991. године. С друге стране, када говоримо о националној заступљености у структури запослених у државној служби у кантонима, ситуација је сљедећа: национална структура запослених државних службеника у Кантону Сарајево и Кантону 10 треба оквирно да одражава националну структуру становништва према попису становништва из 1991. године; структура државних службеника у Унско-санском, Посавском кантону, Западнохерцеговачком кантону треба да оквирно одражава националну структуру становништва према посљедњем попису становништа.

Узимајући у обзир чињеницу да су одредбе одговарајућих позитивних закона који уређују националну заступљеност свих запослених у овим агенцијама (полицијских службеника, државних службеника и намјештеника) постављене на различит начин (према попису становништа из 1991. године, посљедњем попису становништа…), омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине нису се упуштали у упоредну анализу стања на терену и његове усклађености са законима, како због мањка људских и финансијских ресурса потребних за то, тако и због чињенице да принцип заступљености конститутивних народа у овим агенцијама, али и другим органима у Босни и Херцеговини, зависи и од других фактора: стања на терену, националне структуре пријављених кандидата по конкурсима / јавним позивима / интерним позивима, квалитета кандидата…

Задатак је руководилаца полицијско-безбједносних агенција свих нивоа у Босни и Херцеговини да, осим што нужно воде рачуна о најбољем интересу и успјеху агенције/организације којом руководе и управљају људским ресурсима у својим агенцијама/организацијама на начин да се старају да приликом пријема у радни однос, односно приликом унапређивања запослених, као и обезбјеђивања остваривања права из и по основу радног односа, имају у виду како квалитет особља тако и посебно националну заступљеност свих конститутивних народа и осталих у структури свих запослених агенције/организације којом руководе, а сходно обавезама из устава.

Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине свјесни су чињенице да напријед наведени постулат није лако реализовати. Полазећи од објективних критеријума као што су бројност особља, буџет агенције/организације и лична примања запослених, образовни профил запосленика, недостатак квалитетних, односно стручних кадрова, тешко је искључиво на основу упоредних статистичких показатеља процијенити да ли је одређена категорија запосленика који припадају одређеном конститутивном народу оштећена, док би, с друге стране, наметање обавезе запошљавања или унапређивања кандидата/запосленика одређене националне припадности значило и директно уплитање у одлучивање руководиоца агенције/организације, те на одређени начин и преиспитивање његових одлука које се односе на управљање људским ресурсима.

Омбудсмани за људска права истичу да је основни задатак полицијско-безбједносних агенција заштита људи и имовине, осигурање поштивања важећих закона и прописа, заштита и поштивање основних права и слобода грађана, спречавање и борба против криминала, одржавање јавног реда и мира те пружање помоћи и услуга грађанима, односно, на личном примјеру спречавање и одвраћање од вршења кривичних дјела. С обзиром на тако значајну улогу, нужно је осигурати објективне критеријуме и транспарентан поступак када је у питању одабир квалитетног особља у ова тијела, али и рад истих у складу са позитивним законодавством које прописује њихов начин рада, обавезе и правила поступања.

Надаље, омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине истичу да је Закон о равноправности полова Босне и Херцеговине[63] усвојен 2003. године. Њиме се уређује, промовише и штити равноправност полова, гарантују једнаке могућности и равноправан третман свих особа без обзира на пол, у јавној и у приватној сфери друштва, те уређује заштита од дискриминације на основу пола. Особе мушког и женског пола су равноправне, а равноправност полова гарантује се у свим областима друштва, укључујући, али не ограничавајући се на области образовања, економије, запошљавања и рада, социјалној и здравственој заштити, спорту, култури, јавном животу и медијима, без обзира на брачно и породично стање.

Члан 20 Закона о равноправности полова Босне и Херцеговине прописује да ће државна тијела на свим нивоима организације власти, и тијела локалне самоуправе, укључујући законодавну, извршну и судску власт, политичке странке, правна лица с јавним овлашћењима, правна лица која су у власништву или под контролом државе, ентитета, кантона, града или општине или над чијим радом јавни орган врши контролу, осигурати и промовисати равноправну заступљеност полова у управљању, процесу одлучивања и представљању. Ова обавеза постоји и за све овлашћене предлагаче приликом избора представника и делегација у међународним организацијама и тијелима.

Равноправна заступљеност полова постоји у случају када је један од полова заступљен најмање у проценту од 40% у наведеним органима.

[63] Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћени текст, „Службени гласник БиХ“, број 32/10.

Анализа запримљених података показује да у готово свим полицијско-безбједносним агенцијама у Босни и Херцеговини принцип равноправности полова није испоштован.

С обзиром на све напријед наведено, а у складу с чланом 32 *Закона о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине,* омбудсмани Босне и Херцеговине дају сљедеће:

ПРЕПОРУКЕ

руководиоцима свих полицијско-безбједносних агенција у Босни и Херцеговини

1. да у оквиру својих овлашћења подузму адекватне мјере које ће резултирати правичном заступљености конститутивних народа и осталих у структури запослених властите полицијско-безбједносне агенције;

2. да у оквиру својих овлашћења подузму мјере које ће резултирати правичнијом заступљеношћу мушкараца и жена у структури запослених властите полицијско-безбједносне агенције.

Омбудсмани Босне и Херцеговине

Нивес Јукић

проф. др Љубинко Митровић

др Јасминка Џумхур

ЛИТЕРАТУРА

1. Проф. др Љубинко Митровић и Гојко Павловић, мр, *Систем безбједности Босне и Херцеговине, правни аспекти и актуелно стање*, Међународно удружење научних радника – АИС, Бања Лука, 2012. године.
2. Устав Босне и Херцеговине, http://www.ccbh.ba/osnovniakti/ustav/?title= preambula, преузето 27. 2. 2018. године.
3. Устав Федерације Босне и Херцеговине, http://www.ustavnisudfbih.ba/bs/ dokumenti/ ustav_precisceni_tekst.pdf, преузето 27. 2. 2018. године.
4. Устав Републике Српске, http://www.narodnaskupstinars.net/sites/default/files/upload/ dokumenti/ustav/cir/ustav_republike_srpske.pdf, преузето 22. 2. 2018. године.
5. Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, http://skupstinabd.ba/images/ dokumenti/ba/statut-brcko-distrikta.pdf, преузето 27. 2. 2018. године.
6. Закон о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/04 и 32/06.
7. Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17.
8. Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине, „Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17.
9. Закон о дирекцији за координацију полицијских органа и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине", број 26/08.
10. Закон о граничној полицији Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 50/04, 27/07 и 59/09.
11. Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту, „Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 и 40/12.
12. Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 7/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 и 07/12.
13. Закон о служби за послове са странцима, „Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 54/05 и 36/08.
14. Закон о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине", број 56/08.
15. Закон о радијацијској и нуклеарној сигурности у Босни и Херцеговини, „Службени гласник Босне и Херцеговине", број 88/07.
16. Закон о обавјештајно-сигурносној агенцији Босне и Херцеговине, „Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 12/04, 20/04, 56/06, 32/07 и 12/09.
17. Закон о полицијским службеницима Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ", број 27/05.
18. Закон о унутрашњим пословима Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ", број 81/14.
19. Закон о државној служби Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ", бр. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 04/12.
20. Закон о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације БиХ", број 49/05.

21. Закон о Судској полицији Федерације Босне и Херцеговине, „Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, бр. 19/96 и 3/07.
22. Закон о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске”, бр. 57/16 и 110/16.
23. Закон о државним службеницима Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16.
24. Закон о Судској полицији Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске”, бр. 98/11 и 57/16.
25. Закон о полицијским службеницима Унско-санског кантона, „Службени гласник Унско-санског кантона”, бр. 14/06, 5/08 и 3/14.
26. Закон о полицијским службеницима Посавског кантона, „Народне новине Посавског кантона”, број 8/07.
27. Закон о полицијским службеницима Тузланског кантона, „Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/06, 11/07 и 16/11.
28. Закон о полицијским службеницима Зеничко-добојског кантона, „Службене новине Зеничко-добојског кантона”, бр. 8/06, 20/07, 9/09 и 14/13.
29. Закон о полицијским службеницима Босанско-подрињског кантона, „Службене новине Босанско-подрињског кантона”, бр. 12/06, 13/07, 8/08 и 7/09.
30. Закон о полицијским службеницима Средњобосанског кантона, https://www.mupsbk-ksb.gov.ba/images/zakoni/zakonps.pdf, преузето на дан 25. 1. 2017. године.
31. Закон о полицијским службеницима Херцеговачко-неретванског кантона, http://www.muphnk.ba/sites/default/files/dokumenti-legislativa/Zakon OpolicijskimSluzbenicimaHNZK-hrv.pdf, преузето на дан 25. 1. 2018. године.
32. Закон о полицијским службеницима Западнохерцеговачког кантона, „Народне новине Западнохерцеговачког кантона”, бр. 8/07, 16/07, 13/08 и 17/08.
33. Закон о полицијским службеницима Кантона Сарајево, „Службене новине Кантона Сарајево”, бр. 25/06 и 4/08.
34. Закон о полицијским службеницима Кантона 10, „Народне новине Кантона 10”, бр. 4/07 и 8/08.
35. Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Кантону 10, „Народне новине Херцегбосанске жупаније”, број 1/14 .
36. Закон о државној служби у Кантону Сарајево, „Службене новине Кантона Сарајево”, број 31/16.
37. Закон о државној служби у Унско-санском кантону, „Службени гласник Унско-санског кантона”, број 14/17.
38. Закон о државним службеницима и намјештеницима у тијелима државне службе у Посавском кантону, преузето са http://skupstinazp.ba, дана 6. 2. 2018. године.
39. Закон о државним службеницима у тијелима државне службе у Западнохерцеговачком кантону, „Народне новине Западнохерцеговачког кантона”, број 16/08.
40. Закон о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, „Службени гласник Брчко дистрикта БиХ”, број 09/14.
41. Закон о полицијским службеницима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, „Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине”, бр. 04/08, 41/07, 36/09, 60/10, 37/14 и 13/16.

42. Закон о Судској полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, „Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине”, бр. 42/04, 19/07, 2/08, 31/11 и 42/11.

АУТОРИ:

Омбудсмани Босне и Херцеговине

- Нивес Јукић
- проф. др Љубинко Митровић
- др Јасминка Џумхур

Стручна савјетница у Одјелу за елиминацију свих облика дискриминације

- Вања Дандић